

PROGRAM ROZVOJA OBCE KAMIENKA NA OBDOBIE 2025 – 2031

VERZIA 1.0

Názov:	Program rozvoja obce Kamienka na obdobie 2025-2031
Územné vymedzenie :	Prešovský kraj, okres Stará Ľubovňa, obec Kamienka
Dátum schválenia PRO:	
Obdobie platnosti:	2025-2031
Verzia	1.0

STAROSTA OBCE: ING. JURAJ JEDINÁK

Názov obec KAMIENKA
Sídlo Obecný úrad Kamienka 123, 065 32 Kamienka
IČO 00329941
Web www.obeckamienka.sk

SPRACOVATEĽ

STREDOEURÓPSKA AGENTÚRA PRE ROZVOJOVÉ PROJEKTY
HVIEZDNA 16
080 01 PREŠOV
info@phrsr.sk

Tím spracovateľa touto cestou ďakuje všetkým za prínosné podnety, odborné pripomienky a doplnenia v procese prípravy a pripomienkovania predkladaného strednodobého strategického dokumentu – Program rozvoja obce Kamienka na obdobie 2025-2031.

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

CLLD	Miestny rozvoj vedený komunitou
CR	cestovný ruch
CuRI	Catching-up Regions Initiative
CVTI	centrum vedecko-technických informácií SR
ČOV	čistiareň odpadových vôd
DT	digitálne technológie
DPH	daň z pridanej hodnoty
EO	ekonomicky aktívne obyvateľstvo
EFRR	Európsky fond regionálneho rozvoja
EI	environmentálna infraštruktúra
EK	Európska komisia
EO	ekvivalent obyvateľov
EPFRV	Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka
ES	Európske spoločenstvá
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy
EÚ	Európska únia
EV	EuroVelo, sieť medzinárodných cyklotrás
EZ	environmentálna záťaž
FM	finančné mechanizmy
FO	fyzická osoba
GNÚSES	Generel nadregionálneho územného systému ekologickej stability
gr.k.	gréckokatolícky
ha	hektár
HDP	hrubý domáci produkt
CHVÚ	chránené vtáacie územie
IROP	Integrovaný regionálny operačný program 2014 - 2020
ICR	infraštruktúra CR
IT	informačné technológie
IÚS	Integrovaná územná stratégia
KO	komunálny odpad
KR	Kooperačná rada
MAS	Miestna akčná skupina
MEN	miera evidovanej nezamestnanosti
MIRRI SR	Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR
MPRV SR	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky
MSP	malé a stredné podniky
MŠ	materská škola
MZ	mestské zastupiteľstvo
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
MWt	megawatt
NATURA 2000	sústava chránených území členských krajín Európskej únie
NFP	nenávratný finančný príspevok
NN	nízke napätie
n.o.	nezisková organizácia
NKP	národná kultúrna pamiatka
NPR	národná prírodná rezervácia
NS RV	Národná sieť rozvoja vidieka
o.z.	občianske združenie

OZE	obnoviteľné zdroje energie
PRO	Program rozvoja obce
PK	Prešovský kraj
PMO	pamiatkový objekt
PO	právnická osoba/alt.prioritná os
PRV	Program rozvoja vidieka Slovenskej republiky 2014 - 2022
PSK	Prešovský samosprávny kraj
PUM	Plán udržateľnej mobility
PZ	projektový zámer
RIÚS	Regionálna integrovaná územná stratégia
RP	Rada partnerstva
SI	sociálna infraštruktúra
SK	Slovensko
SK NACE rev. 2	štatistická klasifikácia ekonomických činností
SODB 2021	Sčítanie obyvateľstva, domov a bytov 2021
SŠ	stredná škola
SR	Slovenská republika
STL	strednotlaký plynovod
ŠR	štátny rozpočet
TI	technická infraštruktúra
TKO	tuhý komunálny odpad
TTP	trvalé trávne porasty
UoZ	uchádzači o zamestnanie
ÚSES	Územný systém ekologickej stability
ÚZPF	Ústredný zoznam pamiatkového fondu
VZN	Všeobecne záväzné nariadenie
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
VTL	vysokotlaký plynovod
VÚC	vyšší územný celok
Z. z.	Zbierka zákonov
ŽoNFP	žiadosť o nenávratný finančný príspevok
ŽP	životné prostredie

Ďalšie kopírovanie a nakladanie so strategickým dokumentom „PROGRAM ROZVOJA OBCE KAMIENKA NA OBDOBIE 2025-2031“ podlieha zákonu 618/2003 Z.z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom (autorský zákon) a v znení neskorších predpisov.

.....	1
1 ÚVOD	9
1.1 Obsah dokumentu.....	9
1.2 Súlad s programovými a strategickými dokumentmi.....	13
2 ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O OBCI	17
2.1 História obce	17
2.2 Geografická poloha	18
2.3 Prírodné pomery a klíma	19
2.4 Krajinná štruktúra.....	24
3 ANALYTICKÁ ČASŤ	26
3.1 Analýza vnútorného prostredia	26
3.1.1 Demografia.....	26
3.1.2 Bývanie.....	30
3.1.3 Trh práce a nezamestnanosť	31
3.1.4 Občianska a technická vybavenosť	35
3.1.4.1 Občianska vybavenosť	35
3.1.4.1.1 Vzdelávanie	35
3.1.4.1.2 Šport, športové zariadenia a turizmus	36
3.1.4.1.3 Zdravotníctvo	36
3.1.4.1.4 Sociálne služby.....	36
3.1.4.1.5 Kultúrne inštitúcie a kultúrne pamiatky	37
3.1.4.2 Technická infraštruktúra	38
3.1.4.2.1 Cestná sieť a dopravné systémy	38
3.1.4.2.2 Vodné hospodárstvo	39
3.1.4.2.3 Energetické hospodárstvo	40
3.1.4.2.4 Telekomunikácie	40
3.1.4.2.5 Odpadové hospodárstvo	41
3.1.4.3 Štandardy minimálnej vybavenosti obce.....	42
3.2 Analýza vonkajšieho prostredia	43
3.2.1 Vonkajšie faktory rozvoja územia, vplyv vonkajšieho prostredia na rozvoj územia, STEEP analýza	43
3.3 Zhodnotenie súčasného stavu územia	50
3.4 Identifikácia potrieb a možných riešení	52
4 STRATEGICKÁ ČASŤ.....	54

5	PROGRAMOVÁ ČASŤ	56
5.1	Špecifikácia a popis opatrení.....	58
5.2	Projektové zámery	63
5.3	Projektové zámery so spracovanou projektovou dokumentáciou	64
5.4	Merateľné ukazovatele	68
6	REALIZAČNÁ ČASŤ	69
6.1	Implementácia PRO	69
6.2	Komunikačná stratégia a koordinácia	69
6.3	Systém monitorovania a hodnotenia	69
6.4	Akčný plán na obdobie 2025-2031	71
7	FINANČNÁ ČASŤ	72
7.1	Finančný plán	73
8	ZÁVER	74
9	POUŽITÉ ZDROJE	75
10	PRÍLOHY	77
	Tabuľka 1 Proces tvorby	11
	Tabuľka 2. Harmonogram spracovania	13
	Tabuľka 3 Súlad so strategickými dokumentmi/východiskové dokumenty	14
	Tabuľka 4 Prehľad programov a riadiacich/sprostredkovateľských orgánov	16
	Tabuľka 5. Základná charakteristika obce (k 31.12.2023).....	17
	Tabuľka 6. Výmera územia obce v hektároch 2023.....	25
	Tabuľka 7. Vývoj počtu obyvateľov podľa pohlavia	26
	Tabuľka 8. Pohyb obyvateľstva (2014-2023)	27
	Tabuľka 9 Veková štruktúra obyvateľstva obce	27
	Tabuľka 10. Veková štruktúra obyvateľstva v % za rok 2023	28
	Tabuľka 11. Počet obyvateľov obce podľa národnosti	28
	Tabuľka 12. Obyvateľstvo podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania	30
	Tabuľka 13. Byty podľa typu budovy	30
	Tabuľka 14. Miera evidovanej nezamestnanosti (v %).....	31
	Tabuľka 15. Uchádzači o zamestnanie podľa veku v okrese Stará Ľubovňa.....	32
	Tabuľka 16. Znevýhodnení uchádzači o zamestnanie v okrese Stará Ľubovňa.....	32
	Tabuľka 17. Evidovaní uchádzači o zamestnanie v obci	32
	Tabuľka 18. Počet obyvateľov podľa súčasnej ekonomickej aktivity	33
	Tabuľka 19. Počet obyvateľov podľa odvetvia ekonomickej činnosti k 1.1.2021.....	34
	Tabuľka 20 Počet obyvateľov podľa zamestnania k 1.1.2021	34
	Tabuľka 21. Národné kultúrne pamiatky v obci	37
	Tabuľka 22. Cesty v katastrálnom území obce	38

Tabuľka 23. Vybavenosť obce	42
Graf 1. Vývoj počtu obyvateľov od roku 2014 do 2023	27
Graf 2. Veková štruktúra obyvateľstva (2023)	27
Graf 3. Národnostné zloženie obyvateľov obce	28
Graf 4. Obyvateľstvo obce podľa náboženského vyznania obyvateľov	29
Graf 5. Obyvateľstvo podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania	30
Obrázok 1. Mapa Prešovského samosprávneho kraja	18
Obrázok 2. Mapa okresu (Zdroj mapy - Slovenská správa ciest)	19
Obrázok 3. Mapa geomorfologických jednotiek (Atlas krajiny SR, 2002)	20
Obrázok 4. Mapa pôdných typov okresu (Atlas krajiny SR, 2002)	21
Obrázok 5. Klimatické oblasti (Atlas krajiny SR, 2002)	22
Obrázok 6. Kvalita životného prostredia - zaťaženie okresov stresovými faktormi	24

1 ÚVOD

1.1 Obsah dokumentu

Obec Kamienka vypracovala strednodobý strategický dokument s názvom Program rozvoja obce Kamienka na obdobie 2025-2031 (ďalej aj PRO) v súlade so zákonom NR SR č. 309/2014, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja, ako aj v súvislosti s prechodom kompetencií v oblasti koordinácie regionálneho rozvoja na národnej úrovni z Úradu podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu na Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR (ďalej MIRRI SR) ku 1.7.2020.

Predkladaný dokument Program rozvoja obce Kamienka na obdobie 2025-2031 navrhuje stratégiu rozvoja obce s ohľadom na ochranu, a zároveň dynamizáciu vnútorných zdrojov, vrátane skrytých rezerv. Program rozvoja obce Kamienka na obdobie 2025-2031 je vypracovaný v súlade s dokumentmi EÚ s pôsobnosťou pre Slovenskú republiku, ale aj so strategickými dokumentmi, koncepciami a akčnými plánmi s pôsobnosťou pre EÚ. Do úvahy boli vzaté ciele Európskej únie premietnuté do strategických plánovacích a vykonávacích dokumentov SR. Zohľadnené boli taktiež náročné výzvy v oblasti životného prostredia a zmeny klímy. V procese tvorby strategického dokumentu, navrhovania a plánovania realizácie jednotlivých aktivít bola zohľadnená Smernica 2001/42/ES Európskeho parlamentu a Rady z 27. júna 2001 o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie a Zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, v zmysle novely, a iné - relevantné.

V procese stanovenia politiky a cieľov politiky bol uplatnený inovatívny prístup. Ciele politik, ktoré sa ocitajú v pozícii jednak horizontálnych a jednak prierezových cieľov rozvojovej politiky, sú rozpracované do nižších úrovní, ktoré zohľadňujú potreby obce premietnuté do projektových zámerov. Opatrenia a projektové zámery sú členené a zoskupené tematicky do „oblastí“, ktoré sú vzájomne prepojené, pričom vytvárajú štruktúrovaný proces vzájomne sa dopĺňajúcich činností. Inovatívny prístup bol zvolený taktiež v nadväznosti na skúsenosti dodávateľa získané dlhoročnou praxou, ako aj v nadväznosti na skutočnosť, že zámerom bolo vypracovať dokument, ktorý by poskytol obyvateľom obce jasné smerovanie v jej ďalšom rozvoji, predstavil rozvojovú stratégiu s cieľom zvýšiť kvalitu života v obci prostredníctvom rozvojových aktivít a cielených investícií. Dokument je spracovaný v prehľadnom členení zrozumiteľnom pre bežného užívateľa a v procese implementácie je možné ho aktualizovať, napr. aj o údaje získané z procesu monitorovania, resp. ho dopĺňať.

Nasledujúce časti poskytnú prehľad základných legislatívnych a metodických východísk, zdôvodnenie potreby vypracovania programu rozvoja obce

Legislatívne a metodické východiská

Predkladaný dokument je vypracovaný v súlade s aktualizáciou Metodiky tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja, ktorá bola vypracovaná ako nezáväzný, ale odporúčaný materiál. Štruktúra predkladaného dokumentu bola pre potreby miestnej samosprávy mierne upravená, resp. zjednodušená, a to na základe dlhoročných skúseností spracovateľa s prípravou strategických dokumentov na rôznych úrovniach. S ohľadom na plnenie dlhodobých cieľov SR nedôjde predmetnými úpravami k nesúladu s odporúčanou metodikou a inštitucionálnym rámcom tvorby verejných stratégií. Program rozvoja obce je v súlade aj s ďalšími východiskovými koncepčnými dokumentmi (na národnej úrovni je to Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030, Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030, Partnerská dohoda SR, Program Slovensko, Plán obnovy a odolnosti SR, na regionálnej úrovni sú to strategické dokumenty Prešovského samosprávneho kraja, Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja PSK na roky 2021-2030, ktorého súčasťou je Integrovaná územná stratégia PSK na roky 2021-2027, na miestnej úrovni dokumenty schválené obecným zastupiteľstvom. Opatrenia a realizácia projektových zámerov môžu komplementaritou, teda podmienenosťou a doplnkovosťou s aktivitami východiskových koncepčných dokumentov, prispieť k dosahovaniu cieľov politik SR.

Zdôvodnenie vypracovania Programu rozvoja obce

Strednodobý strategický plánovací dokument (PRO) je vypracovaný v reakcii na novú spoločenskú situáciu, ktorá vznikla ako reakcia na Covid-19. Na pôde EÚ boli v reakcii na nové výzvy vytvorené finančné mechanizmy, s cieľom navrhnuť nápravné opatrenia a rýchlo a efektívne sa vyrovnat' s novou situáciou. Nové výzvy ovplyvnili aj vývoj v oblasti umiestňovania investícií, čerpania ŠF na Slovensku. Vytvorili sa nové príležitosti a potreby, ale aj ohrozenia a obmedzenia.

Dôležitým faktom pre vypracovanie aktuálneho strategického dokumentu PRO je programové obdobie 2021-2027, v rámci ktorého sa menia podmienky získania dotácií, či už z EŠIF, EPFRV, alebo zo štátneho rozpočtu, čo ovplyvňuje možnosti obce plánovať rozvojové aktivity na podporu všestranného rozvoja územia.

Nemenej dôležitým dôvodom je taktiež demografický vývoj v obci, ktorý vyvíja tlak na zmenu prístupu k riešenému územiu.

Miestna samospráva má záujem získať dotácie na implementáciu rozvojových aktivít podporujúcich regionálny rozvoj, výkonnosť a udržateľnosť miestnej ekonomiky, realizovať aktivity a podporovať podnikateľské činnosti s uplatnením princípov udržateľného, inteligentného a rozumného rozvoja, ktorých výsledkom bude vyššia kvalita života obyvateľov obce. Dokument preto zohľadňuje aktuálne problémy a potreby obyvateľov, územia a samosprávy a predkladá moderné a efektívne riešenia/opatrenia na ich odstránenie. Politika a ciele PRO rešpektujú súčasný stav a existujúci potenciál - endogénne a exogénne zdroje, prioritizujú ochranu a dynamizáciu zdrojov s ohľadom na ich udržateľnosť.

Proces tvorby Programu rozvoja obce

Proces prípravy strategického dokumentu prebiehal v druhej polovici roka 2024. Proces prípravy, ako aj proces vypracovania dokumentu zahŕňal participatívne procesy s jasne definovaným cieľom, výstupmi, metodológiou a časovým rámcom. Do procesu prípravy a tvorby boli zapojené relevantné subjekty územnej spolupráce.

Tabuľka 1 Proces tvorby

Zapojenie aktérov regionálneho rozvoja	Spracovateľ - externá spoločnosť - v spolupráci: • s externými odborníkmi • so starostom obce • so zamestnancami obce - možnosť pripomienkovania: ○ poslancami OZ ○ dotknutými subjektmi ○ širokou verejnosťou
Riadenie procesu vypracovania Pripomienkovanie Vypracovanie dokumentu	Spracovateľ, starosta Starosta, poslanci OZ, verejnosť Spracovateľ
Participatívny proces	
Zapojenie verejnosti	- prostredníctvom konzultácií - možnosťou konzultácií na OÚ - možnosťou konzultácií s externou spoločnosťou/externými odborníkmi
Zohľadnenie názorov	- zapracovanie pripomienok do pripravovaného dokumentu

Publicita	- informácie poskytované na zasadnutiach OZ - schválený dokument zverejnený na oficiálnej webovej stránke obce
Financovanie spracovania	- z rozpočtu obce

Podklad k jednotlivým častiam tohto dokumentu tvoria verifikované, ale najmä overené, spracovateľom systemizované spracované aktuálne štatistické údaje a výstupy z analytickej časti. V strategickej časti dokumentu je definovaná politika, cieľ politiky, priorita a špecifický cieľ priority. Stratégia rozvoja obce je stanovená s ohľadom na existujúce endogénne zdroje, pričom do úvahy spracovateľ vzal taktiež existujúce exogénne zdroje a prihliadal aj na reálne možnosti čo najefektívnejšieho využitia a zhodnotenia definovaného rozvojového potenciálu, a to s cieľom rozvoja miestnej ekonomiky, jedného z predpokladov dosiahnutia vyššej kvality života obyvateľov.

Obsah PRO je definovaný nasledovne:

Analytická časť - analyzuje na základe existujúcej databázy údajov, ukazovateľov a informácií. Predkladá analýzu východiskovej situácie obce s väzbami na širšie územie, upozorňuje na možné riziká a ohrozenia, poukazuje na príležitosti vo využívaní vnútorného potenciálu územia, ale aj na vplyvy vonkajšieho prostredia, identifikuje potreby obce.

Strategická časť – definuje stratégiu rozvoja obce na základe princípov politiky súdržnosti, integrácie a inklúzie definuje proces dosiahnutia vyváženého a udržateľného rozvoja územia obce, a to s ohľadom na všetky špecifiká a princípy fungovania regionálnej politiky.

Programová časť - prioritizuje, v súlade s definovanými oblasťami podpory, cieľmi politiky a špecifickými cieľmi predkladá zoznam a popis navrhnutých opatrení nevyhnutných na zabezpečenie realizácie PRO, definuje PZ a súbor merateľných ukazovateľov.

Realizačná časť - popisuje proces realizácie PRO, spôsob komunikácie a koordinácie počas implementácie, systém monitorovania a hodnotenia s ustanovením merateľných ukazovateľov. Zahŕňa akčný plán s udaním vecnej a časovej realizácie, a predpokladaných zdrojov financovania.

Finančná časť - poskytuje v prehľadnej štruktúre proces umiestňovania investícií transformovaných do jednotlivých opatrení/projektových zámerov - do oblastí s potenciálom rozvoja. Uvádza predpokladanú výšku investície a potenciálny finančný zdroj, pričom predpokladaným finančným zdrojom i naďalej zostávajú príspevky Európskej únie, ktoré sú aj

napriek administratívnej náročnosti najmä v procese implementácie nevyhnutnou súčasťou investícií, a zároveň sú akceleratorom rozvojových zámerov obce.

Program rozvoja obce je otvorený dokument. Implementácia strategického dokumentu je naplánovaná na obdobie 2025 – 2031.

Tabuľka 2. Harmonogram spracovania

PRÍPRAVNÁ FÁZA (06.2024 - 07.2024)

ANALYTICKÁ ČASŤ (07.2024 - 09.2024)

STRATEGICKÁ ČASŤ (09.2024 -11.2024) PROGRAMOVÁ ČASŤ (10.2024 -11.2024)

REALIZAČNÁ ČASŤ (10.2024 -12.2024) FINANČNÁ ČASŤ (10.2024 -12.2024)

FINALIZÁCIA, SCHVAĽOVANIE, SEA (01- 04.2025)

Schválený program rozvoja obce je východiskový programový dokument, v súlade s ktorým v rámci svojich kompetencií obec realizuje akčný plán, ktorý je súčasťou predkladaného dokumentu. V zmysle schváleného rozvojového dokumentu Program rozvoja obce Kamienka na obdobie 2025-2031 môže samospráva s pomocou EŠIF, štátnych dotácií a iných finančných mechanizmov prostredníctvom implementácie projektových zámerov integrovať investície do oblastí s rozvojovým potenciálom.

Schválený program rozvoja obce je v mnohých vyhlásených výzvach jednou z podmienok pre poskytnutie príspevku zo štátneho rozpočtu, resp. z doplnkových zdrojov (doplnkovým zdrojom finančného zabezpečenia regionálneho rozvoja sa myslí poskytnutie finančných prostriedkov z fondov EÚ, alebo iných finančných mechanizmov).

Schvaľovanie strategického dokumentu

Program rozvoja obce, ako aj jeho aktualizáciu, schvaľuje zastupiteľstvo obce v rámci svojich kompetencií v oblasti podpory regionálneho rozvoja (v zmysle Zákona o podpore regionálneho rozvoja – Zákon č.539/2008 Z.z v aktuálnom znení).

1.2 Súlad s programovými a strategickými dokumentmi

V rámci komplexného prístupu ku rozvojovým potrebám, ktoré často presahujú hranice riešeného územia, je PRO s inými strategickými dokumentmi v spojitosti, nadväznosti, doplnkovosti a vzájomnej podmienenosti, a to na viacerých úrovniach. V procese tvorby

dokumentu tím riešiteľov prihliadal na špecifické potreby územia, a to najmä prostredníctvom zamerania intervencií do oblastí a vymedzeného územia s rozvojovým potenciálom, s cieľom posilniť rast konkurencieschopnosti miestnej ekonomiky a zvýšiť kvalitu života obyvateľov obce.

Svojím tematickým zameraním bude implementácia PRO v nadväznosti a doplnkovosti s nasledujúcimi dokumentmi:

Tabuľka 3 Súlad so strategickými dokumentmi/východiskové dokumenty

Názov dokumentu	Úroveň	Tematické zameranie dokumentu
PHSR obce Kamienka na obdobie 2015-2023	miestna	viacsektorový
PRO/územné plány okolitých obcí	regionálna	viacsektorový
Územný plán PSK	regionálna	viacsektorový
Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja PSK na roky 2021-2030 Integrovaná územná stratégia (IÚS) 2021-2027	regionálna	viacsektorový
Stratégia CLLD	nadregionálna	viacsektorový
Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030	národná	viacsektorový

Súlad so strategickými dokumentmi/širšie vzťahy

úroveň PSK

Doprava

- Prepravný-tarifný systém Integrovaného dopravného systému
- Plán dopravnej obslužnosti Prešovského samosprávneho kraja
- Plán udržateľnej mobility Prešovského samosprávneho kraja

Sociálna oblasť

- Konceptia rozvoja sociálnych služieb v Prešovskom samosprávnom kraji na roky 2020 – 2025
- Sociálny program PSK na ochranu práv a právom chránených záujmov detí a na predchádzanie a zamedzenie nárastu sociálnopatologických javov na území PSK

Územné plánovanie

- Územný plán PSK
- Adaptačná stratégia na zmenu klímy Prešovského samosprávneho kraja
- Generel dopravnej infraštruktúry Prešovského kraja
- Konceptia dopravy vo verejnom záujme pre Prešovský samosprávny kraj

Školstvo

- Stratégia PSK pre mládež na roky 2023 – 2028 s výhľadom do roku 2033
- Regionálna stratégia výchovy a vzdelávania v stredných školách v územnej pôsobnosti Prešovského samosprávneho kraja na obdobie školského roka 2025/2026
- Stratégie PSK pre mládež na roky 2023 – 2028 (s výhľadom do roku 2033)

Cestovný ruch a vidiek

- Cyklotrasy realizované Prešovským samosprávnym krajom k 30.9.2022 – PDF (125 kB)
- Pasportizácia cykloturistických trás v Prešovskom kraji rok 2021 – PDF (42,4 MB)
- Stratégia rozvoja cyklodopravy a cykloturistiky v Prešovskom kraji, 2019
- Kostrová sieť cyklistických trás v Prešovskom samosprávnom kraji, koncepčno-strategický dokument

Energetika

- Analytická štúdia efektívnosti pri využívaní energií v zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK, 2016
- Program energetického manažmentu PSK

Životné prostredie

- Adaptačná stratégia na zmenu klímy Prešovského samosprávneho kraja, 2024
- Pasportizácia území s výskytom nerastných surovín nachádzajúcich sa v Prešovskom kraji

národná úroveň

- Agenda inteligentného rozvoja miest a regiónov a Akčný plán na roky 2023-2026
- Aktualizácia Národného programu podpory zdravia 2021-2030
- Bytová politika SR do roku 2030
- Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 – 2030
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 v znení KURS 2011 – Zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001
- Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2021-2030
- Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030
- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja SR
- Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 – 2030
- Národná stratégia ochrany biodiverzity na Slovensku
- Partnerská dohoda SR 2021-2027
- Program rozvoja vidieka 2014-2020, s aktualizáciou do 2022
- Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky na roky 2021 - 2025
- Program Slovensko
- Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2030
- Stratégia celoživotného vzdelávania a poradenstva na roky 2021-2030
- Stratégia rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030
- Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030 – dlhodobá stratégia udržateľného rozvoja Slovenskej republiky – Slovensko 2030
- Zelenšie Slovensko, Stratégia environmentálnej politiky do roku 2030, (Envirostratégia 2030)
- Zákon NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v aktuálnom znení
- Zákon o posudzovaní vplyvov na životné prostredie č. 24/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov

nadnárodná úroveň

- Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj
- Catching up Regions
- Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím (UNCRPD) v súlade s rozhodnutím Rady 2010/48/ES v novom PO 2021-2027
- Európska zelená dohoda
- Nový európsky bauhaus

Významnú pomoc poskytnú intervencie z EŠIF, štátneho rozpočtu, dotačných schém a iných finančných mechanizmov.

Tabuľka 4 Prehľad programov a riadiacich/sprostredkovateľských orgánov

Program	Riadiaci/sprostredkovateľské orgány
Program SLOVENSKO	MIRRI SR - Riadiaci orgán MH SR MV SR MPSVR SR MPRV SR MŽP SR MDV SR ÚV SR
PLÁN OBNOVY A ODOLNOSTI	ÚV SR Národná implementačná a koordinačná autorita (NIKA)
Program RYBNÉ HOSPODÁRSTVO SR	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR – Riadiaci orgán
Program Európskej územnej spolupráce – cezhraničný INTERREG VI-A POĽSKO - SLOVENSKO	Ministerstvo fondov a regionálnej politiky PR - Riadiaci orgán MIRRI SR – Národný orgán
FOND PRE VNÚTORNÚ BEZPEČNOSŤ	Ministerstvo vnútra SR – Zodpovedný orgán
FOND PRE AZYL, MIGRÁCIU A INTEGRÁCIU	
INTERREG NEXT HU-SK-RO-UA	Ministerstvo zahraničných vecí a obchodu Maďarska - Riadiaci orgán MIRRI SR – Národný orgán
Program Európskej územnej spolupráce – nadnárodný INTERREG CENTRAL EUROPE PROGRAMME	MIRRI SR - Národný kontaktný bod
<u>Programy medziregionálnej spolupráce</u> <u>INTERREG</u> <u>ESPON</u> <u>URBACT</u>	
<u>Program nadnárodnej spolupráce</u> Stratégia Európa ETC Dunaj	

2 ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O OBCI

Tabuľka 5. Základná charakteristika obce (k 31.12.2023)

Kód obce	526789
Názov okresu	Stará Ľubovňa
Názov kraja	Prešovský samosprávny kraj(PSK)
Štatút obce	obec
PSČ	065 32
Telefónne smerové číslo	+421 52
Prvá písomná zmienka o obce (rok)	1342
Celková výmera územia obce [ha]	2916,30
Počet obyvateľov	1327
Hustota obyvateľstva na km ²	45,76

2.1 História obce

Obec Kamienka patrí k najstarším osadám na území okresu Stará Ľubovňa. Poľský historik Andrzej Źaki pripúšťa existenciu pohraničnej osady už pred XII. storočím. Aj keď sa zakladajúca listina obce Kamienka nezachovala, v roku 1315 je vedená ako osada, a to v súvislosti s právom založiť osadu Hopgarth (Chmelnicu), ktorú Mikuláš Berzevitzi, vtedajší majiteľ Ľubovnianskeho hradu dal Mikulášovi z Kamienky. V tom istom roku Kamienka vystupuje pod názvom Petri villa. Existenciu osady pod názvom Lapidis (latinský názov „lapis“ kameň) potvrdzuje i listina o udelení mestských práv Starej Ľubovni a jej hraníc z roku 1364. V jednotlivých obdobiach sa obec v písomných pamiatkach uvádza pod rôznymi názvami: Petri villa (1315), Villa Lapidis (1342), Kamenyk (1408), Villa Kamien (1567), Stein (1786), Kamjonka (do roku 1948), od roku 1948 Kamienka (maď. Kôvesfalva, nemecky Stein). Ako záloh Poľsku je obec spolu so 16 spišskými mestami spomínaná v r. 1412-1772. Obyvatelia obce sa zaoberali roľníctvom a pastierstvom. V roku 1562-1563 pri popise poľských kráľovských majetkov a ich príjmov sa obec Kamienka uvádza ako jedna z troch valašských obcí Ľubovnianskeho a podolínskeho panstva, popri ďalších piatich nemeckých obciach. O jej významnom postavení už v stredoveku svedčí dôležitá obchodná cesta, ktorá prechádzala obcou.

Kamienka patrila zrejme od začiatku k panstvu Ľubovnianskeho hradu. Tento hrad bol na začiatku 14. storočia považovaný za významnú pevnosť. Medzi 13 spišskými mestami sa hrad dostal v r. 1412 do zálohu Poľska a stal sa centrom politickej a hospodárskej moci nad celým zálohovaným územím, ktoré bolo k uhorskej korune pripojené opäť v r. 1772 po vykúpení uvedeného územia osvietenou panovníčkou Máriou Teréziou.

V súvislosti s kolonizáciou a osídľovaním niektorých obcí severného Spiša koncom 15. a začiatkom 16. storočia sa aj do Kamienky prisťahovalo 6 rodín nových kolonistov. Podľa vtedajších zvyklostí pridelil kapitán a starosta hradu Ľubovňa Mikuláš Macievovský pre týchto kolonistov v r. 1567 kamienskemu šoltýsovi Ivanovi pôdu z dominálneho majetku.

V 18. storočí obec Kamienka, ako jedna z obcí s väčším a úrodnejším chotárom, bola zaťažená značne vysokými poddanskými povinnosťami pre Ľubovnianske hradné panstvo. Proti vysokým daniam sa obyvateľstvo ohradzovalo. V r. 1828 mala obec 329 domov a 2351 obyvateľov - najviac počas svojej existencie. Bola jedným z hlavných centier drotárstva.

V 2. polovici 19. storočia obec zaznamenala silné vystaňovanie.

Obyvatelia sa zúčastnili bojov v 1. a 2. svetovej vojne. Obec bola oslobodená 25. januára 1945.

V roku 1956 bola v obci zriadená pôrodnica. Po oslobodení bol v obci v roku 1950 postavený kultúrny dom, v roku 1951 škola, v roku 1962 kultúrno-športový areál a nákupné stredisko, v roku 1964 požiarňa zbrojnica, v roku 1976 materská škola a detské jasle. Boli postavené aj ďalšie stavby - miestne komunikácie, mosty, pamätník padlým v 1. a 2. svetovej vojne, reštaurácia „Dubné“, objekty JRD, čistička odpadových vôd a kanalizácia, obvodné zdravotné stredisko, nové rodinné domy, zavedená bola elektrická sieť, miestny rozhlas, vodovod, zregulovaný potok a vybudované ďalšie objekty.

(Zdroj: www.obeckamienka.sk/historia/, www.kniznicasl.sk/slovník/kamienka.htm)

2.2 Geografická poloha

Obec Kamienka sa nachádza v severozápadnej časti okresu Stará Ľubovňa, pričom je jednou zo 665 obcí Prešovského samosprávneho kraja. Najbližším mestom vzdialeným necelých 9 kilometrov je okresné mesto Stará Ľubovňa.

Obrázok 1. Mapa Prešovského samosprávneho kraja

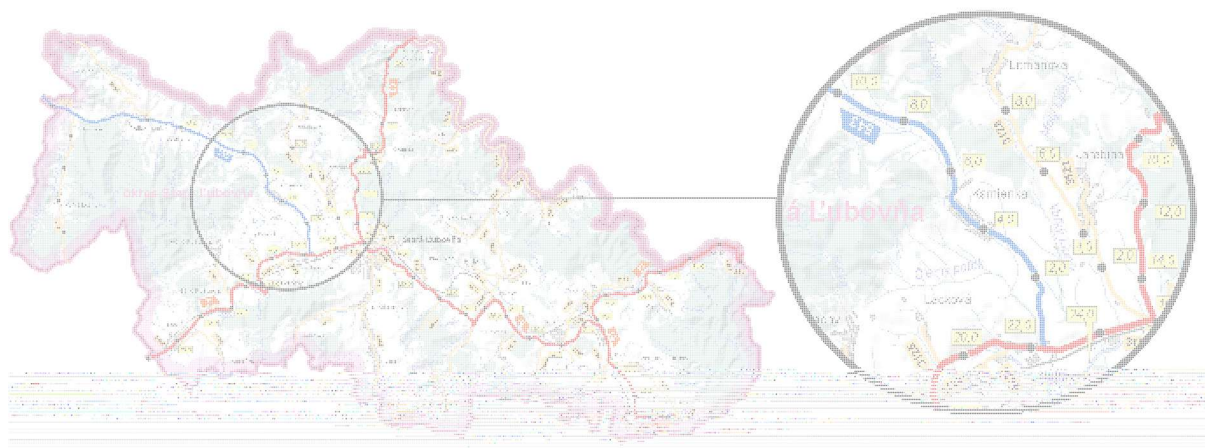

Katastrálne územie obce priamo susedí s katastrálnymi územiami obcí:

- a) na západe obce: Stráňany, Vyšné Ružbachy a Lacková,
- b) na juhu obec: Hniezdne
- c) na východe obce: Jarabina a Litmanová
- d) na severe sa nachádza štátna hranica s Poľskom.

Obrázok 2. Mapa okresu (Zdroj mapy - Slovenská správa ciest)

Najnižšie položené miesto v katastri sa nachádza v nadmorskej výške 570 m n.m., najvyšší bod riešeného územia sa nachádza vo výške 1014 m n.m. Stred obce sa nachádza v nadmorskej výške 586 m n.m.

2.3 Prírodné pomery a klíma

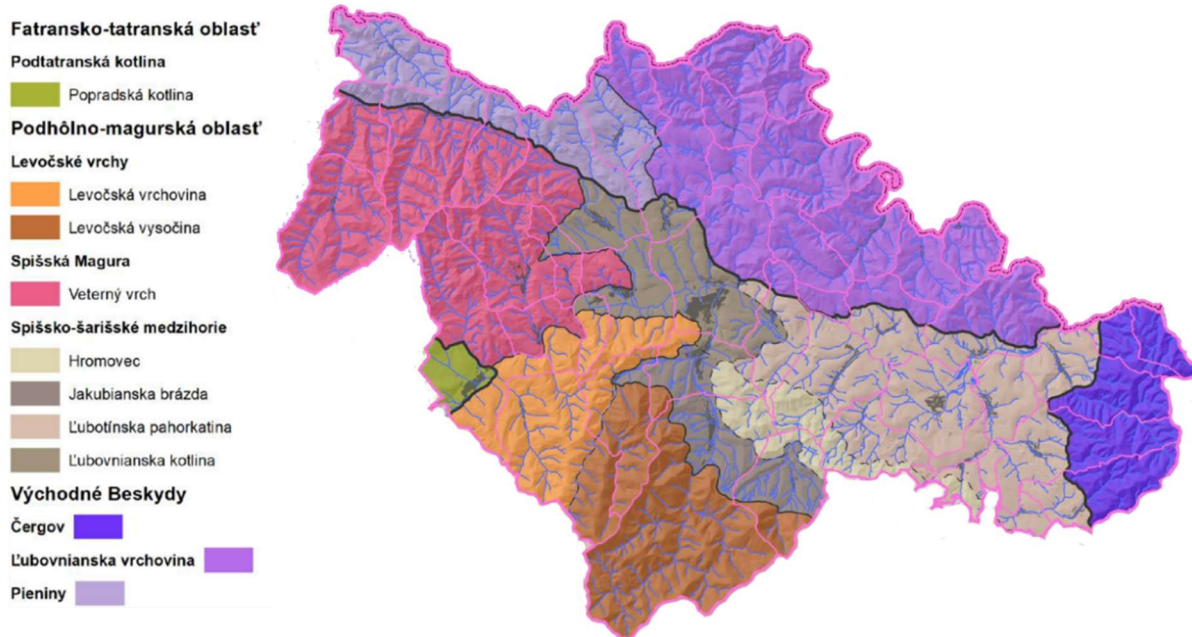
GEOMORFOLÓGIA

Z hľadiska geomorfologického členenia sa okres Stará Ľubovňa radí do sústavy Alpsko-himalájskej, podsústavy Karpaty:

- a) provincie Západné Karpaty, subprovincie Vonkajšie západné Karpaty, oblasti Východné Beskydy (celok Čergov, Ľubovnianska vrchovina a Pieniny) a Podhôrno - magurskej oblasti (celok Levočaské vrchy, Spišsko-šarišské medzihorie, Spišská Magura)
- b) provincie Západné Karpaty, subprovincie Vnútorne západné Karpaty, Fatransko-tatranská oblasť (Podtatranská kotlina)

Obrázok 3. Mapa geomorfologických jednotiek (Atlas krajiny SR, 2002)

Zdroj: RUSES II /vlastné spracovanie

Z dôvodu, že kataster obce má rozlohu 2 916,30 hektárov a nachádza sa na hraniciach jednotlivých geomorfologických oblastí, územie obec patrí do troch oblastí provincie Západné Karpaty, subprovincie Vonkajšie Západné Karpaty, a to:

- o oblasť Východné Beskydy, celok Pieniny
- o oblasť Podhôrno-magurská, celok Spišská Magura, podcelok Veterný vrch, časť Ružbašské predhorie
- o oblasť Podhôrno-magurská, celok Spišsko-šarišské medzihorie, podcelok Ľubovnianska kotlina

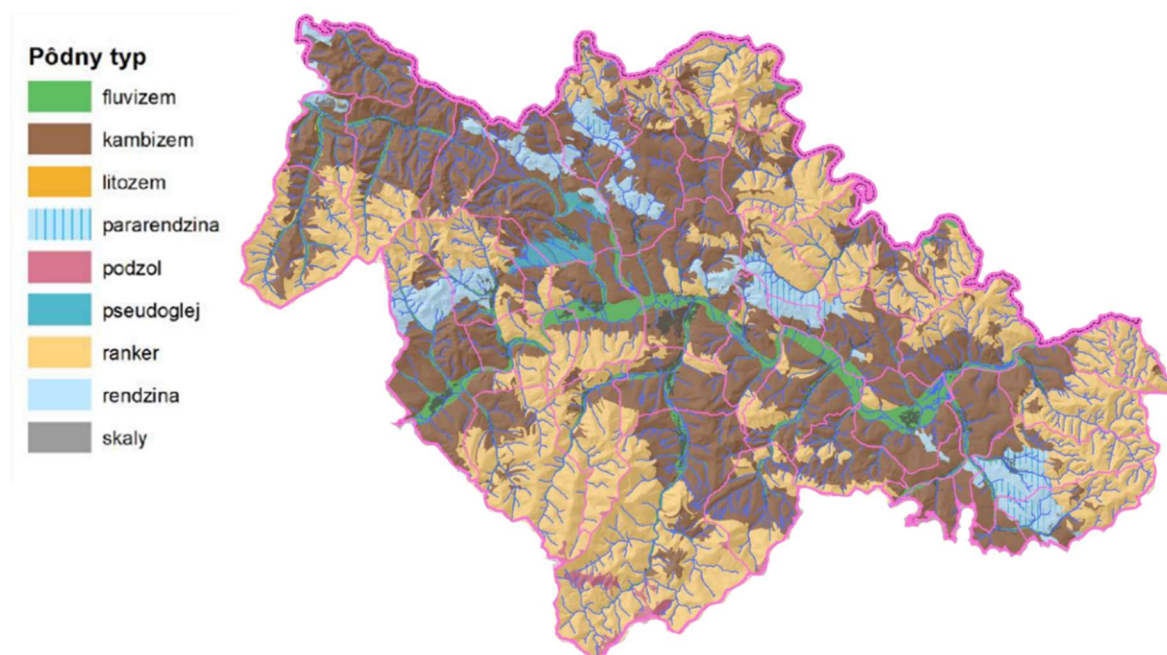
Z hľadiska typov reliéfu sa severná časť územia radí ku silne členitému reliéfu, južná časť k stredne a mierne členitým reliéfom.

PÔDNE POMERY

Z nasledujúcej mapy vyplýva, že v okrese Stará Ľubovňa dominujú najmä kambizeme (modálne a kultizemné nasýtené, pseudoglejové nasýtené, modálne kyslé, podzolové). Na území okresu je zaznamenaný aj výskyt fluvizeme, pararendzinov a rendziny.

Obrázok 4. Mapa pôdných typov okresu (Atlas krajiny SR, 2002)

F3	<i>fluvizeme kultizemné karbonátové</i>	K7	<i>kambizeme modálne kyslé (zo zvetralín kyslých hornín)</i>
K2	<i>kambizeme modálne a kultizemné nasýtené (sprievodné kambizeme pseudoglejové)</i>	K8	<i>kambizeme podzolové</i>
K3	<i>kambizeme modálne a kultizemné nasýtené (sprievodné rendziny a pararendziny)</i>	N2	<i>pararendziny kambizemné a kambizeme rendzinové</i>
K5	<i>kambizeme pseudoglejové nasýtené</i>	R1	<i>rendziny a kambizeme rendzinové,</i>
K6	<i>kambizeme modálne kyslé (sprievodné kultizemné a rankre)</i>		

Zdroj: Atlas krajiny SR, 2002

Na území obce sa nachádzajú:

- kambizeme modálne a kultizemné nasýtené, sprievodné kambizeme pseudoglejové; zo zvetralín pieskovcovo-ílovcových hornín,
- kambizeme modálne a kultizemné nasýtené, sprievodné rendziny a pararendziny; zo zvetralín silikátovo-karbonátových hornín a vápencov,
- kambizeme modálne kyslé, sprievodné kultizemné a rankre; zo zvetralín kyslých až neutrálnych hornín,
- pararendziny kambizemné a kambizeme rendzinové; zo zvetralín pieskovcovoslieňovcových hornín,
- rendziny a kambizeme rendzinové, sprievodné litozeme modálne karbonátové, lokálne rendziny sutinové; zo zvetralín pevných karbonátových hornín.

VODSTVO

Povrchové vody

Najväčšou riekou okresu je rieka Poprad, ktorá vzniká sútokom Hincovho potoka a potoka Krupá v Mengusovskej doline vo Vysokých Tatrách. Rieka má celkovú dĺžku 174,2 km, pričom na území Slovenska má tok dĺžku 144,2 km (31,1 km ako štátna hranica). Rieka odvodňuje prostredníctvom svojich prítokov (Mlynica, Vrbovský potok, Ľubica, Jakubianka, Ľubotínka, Velický potok, Slavkovský potok, Studený potok, Kežmarská Biela voda, Biela a iné) povodie o veľkosti 2 081 km². Rieka ústi do Dunajca.

Územie obce je odvodňované riečnou sieťou tvorenou malými vodnými tokmi – Kamienka, Veľký Lipník, Chotársky potok, Čierny potok, Riečka, Šivariansky potok, ale aj ďalšími bezmennými potokmi, pričom územie spadá do hlavného povodia rieky Visly a čiastkového povodia rieky Poprad.

Minerálne a termálne pramene

V katastrálnom území obce vyvierajú viaceré minerálne pramene.

KLIMATICKÉ POMERY

Okres Stará Ľubovňa patrí do dvoch klimatických okrskov - mierne teplého a mierne chladného. V rámci okresu prevláda mierne chladný klimatický okrsk.

M5- mierne teplý, vlhký, s chladnou až studenou zimou, dolinový / kotlinový

C1- mierne chladný

Kataster obce sa nachádza prevažne v mierne chladnom okrsku C1 s priemernou teplotou v júli 12°C až 16°C, v januári -5°C až -7°C, pričom priemerný ročný úhrn zrážok sa pohybuje na úrovni 600 až 700 mm. Na území spadne najviac zrážok v teplom období.

Obrázok 5. Klimatické oblasti (Atlas krajiny SR,2002)

Zdroj: Atlas krajiny SR, 2002

Ochrana prírody

V okrese Stará Ľubovňa sa nachádza spolu 12 chránených území prírody SR (chránené areály, národné prírodné rezervácie, prírodné rezervácie, národné prírodné pamiatky, prírodné pamiatky). Okrem týchto chránených pamiatok sa v okrese taktiež nachádzajú aj 2 chránené vtáčie územia, a to: Chránené vtáčie územie Levočské vrchy a Chránené vtáčie územie Čergov. V severozápadnej časti okresu sa nachádza Pieninský národný park (PIENAP).

Do katastrálneho územia obce zasahujú územia európskeho významu Pieniny, kód územia SKUEV1337 a SKUEV1337 a Pieninské bradlá, kód územia SKUEV0339.

Územie európskeho významu – Stredný tok Popradu

Územie je tvorené siedmimi nesúvislými časťami prírodne najzachovalejších úsekov rieky Poprad. V území sa striedajú časti s rýchlym prúdením s pomaly tečúcou vodou. V týchto miestach rieka Poprad vytvára meandre s akumuláciou štrkového, v menšej časti pieskového a bahňitého materiálu. Katastrálne územia: Hajtovka, Hniezdne, **Kamienka**, Kežmarok, Križová Ves, Ľubotín, Malý Lipník, Malý Sulín, Nižné Ružbachy, Orlov, Plaveč, Plavnica, Podolíneč, Spišská Belá, Stará Ľubovňa, Strážky, Údol.

<https://www.biomonitoring.sk/InternalGeoportal/ProtectedSites/DetailSites/715>

V katastrálnom území obce sa nachádza prírodná pamiatka Litmanovský potok s 5.stupňom ochrany, ktorý preteká obcami Jarabina, Kamienka, Litmanová, Hniezdne a mestom Stará Ľubovňa.

Pieninský národný park (PIENAP)

Primárnym poslaním národného parku je zachovať, obnovovať, zveľaďovať a všestranne chrániť územie praku, ktoré sa rozprestiera celkovo na 3749,6226 hektároch (s ochranným pásmom 22444,1676 hektárov).

V území, ktoré podlieha Správe PIENAP-u sa nachádzajú 3 druhy minerálnych prameňov - zemitouhličité, sírovodíkové a alkalické. Zemitouhličité, ktorých voda má charakteristickú kyslú chuť sa nachádzajú v blízkosti ochranného pásma, na úpätí Spišskej Magury, pri obci Vojňany (2 výdatné pramene) a za obcou Kamienka.

Chránené vtáčie územie Levočské vrchy

CHVÚ Levočské vrchy sa nachádza vo východnej časť územia okresu. Chránené vtáčie územie sa rozprestiera celkovo na 45 597,63 hektároch v štyroch okresoch (Kežmarok, Levoča, Sabinov a v okrese Stará Ľubovňa). Chránené územie je vyhlásené za účelom zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých

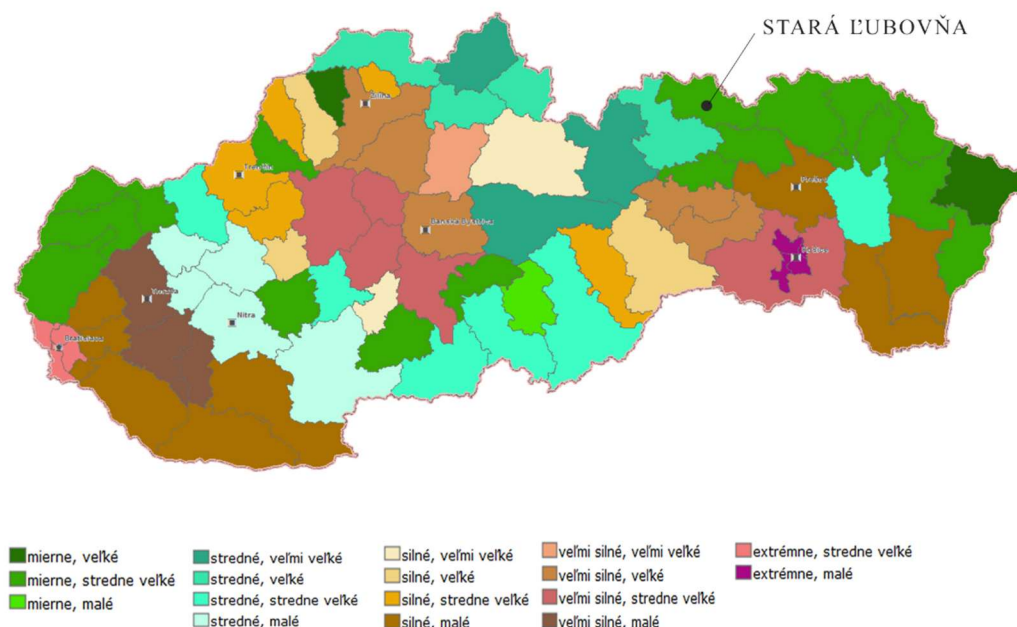

druhov vtákov: bociana čierneho, d'atľa trojprstého, chriašťa polného, jariabka hôrneho, kuvika kapcavého, kuvika vrabčieho, muchárika sivého, orla krikľavého, orla skalného, prepelice polnej, rybárika riečneho, sovy dlhochvostej, strakoša sivého, tesára čierneho, tetrova hlucháňa, tetrova hoľniaka, včelára lesného, výra skalného a žlny sivej; a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania. (Zdroj: Vyhláška MŽP SR. č.434)

V rámci územného systému ekologickej stability budú v územnom pláne obce stanovené regionálne i mieste biokoridory a biocentrá.

Vo východnej časti obce Červený Kláštor sa nachádza sírovodíkový prameň, na základe ktorého tu v minulosti vznikli liečebné kúpele zo zameraním na reumatizmus, kožné ochorenia, ochorenia žalúdka a na liečenie chorôb látkovej výmeny.

Obrázok 6. Kvalita životného prostredia - zaťaženie okresov stresovými faktormi

2.4 Krajinná štruktúra

Katastrálne územie obce Kamienka má celkovo rozlohu 2 916,30 hektárov.

V rámci pôdy v katastrálnom území obce má najvýznamnejšie zastúpenie poľnohospodárska pôda zaberajúca viac než 51,32% z celkovej rozlohy katastra. Nepoľnohospodárska pôda zaberá zvyšných 48,68%. Výmera poľnohospodárskej pôdy sa medziročne znižuje. Oproti roku 2015 klesla výmera poľnohospodárskej pôdy o cca 7%. V katastri obce sa nenachádzajú pozemky, ktorých využívanie je definované ako vinice a chmeľnice. Výmera nepoľnohospodárskej pôdy sa naopak zvyšuje. Najväčšiu časť nepoľnohospodárskej pôdy tvoria lesné pozemky, ktorých výmera sa oproti roku 2015 mierne zvýšila.

Tabuľka 6. Výmera územia obce v hektároch 2023

Celková výmera územia obce	spolu	2916,30
Poľnohospodárska pôda	spolu	1496,57
	orná pôda	419,47
	záhrada	23,53
	ovocný sad	0,31
	trvalý trávny porast	1053,27
Nepoľnohospodárska pôda	Spolu 1220,55	1419,73
	lesný pozemok 1046,14	1195,55
	vodná plocha	51,41
	zastavaná plocha a nádvorie	61,70
	ostatná plocha	111,07

Zdroj: ŠÚ SR

3 ANALYTICKÁ ČASŤ

3.1 Analýza vnútorného prostredia

Analýza vnútorného prostredia skúma a hodnotí územie na základe overeného súboru kvantitatívnych a kvalitatívnych dát, získaných z overených zdrojov, najmä štatistických údajov, ale aj na základe verifikovaných údajov a skúseností, týkajúcich sa jednotlivých riešených oblastí. Úlohou analýzy vnútorného prostredia je v jednotlivých sektoroch miestnej ekonomiky nájsť príčiny nepriaznivého stavu, na základe toho pomenovať potreby a navrhnúť riešenia/opatrenia. Analýzu vnútorného prostredia je možné zjednodušene chápať ako databázu informácií potrebných pre stanovenie rozvojovej stratégie.

3.1.1 Demografia

Vývoj počtu trvalo bývajúceho obyvateľstva

Táto časť systemizuje a predkladá údaje, ktoré sa ocitajú v pozícii prierezových a sú významnými faktormi v procese zvyšovania ekonomickej výkonnosti obce, a teda aj v procese rozvoja obce. Demografická analýza porovnáva a zároveň analyzuje súčasný stav a vývoj obce v oblasti demografie, a to v poslednej dekáde na základe medziročných zmien (2014 – 2023). Demografická analýza spočíva v systemizácii overených údajov, resp. ukazovateľov, akými sú hustota obyvateľstva, vývoj počtu obyvateľov, veková štruktúra, prirodzený, migračný a celkový pohyb obyvateľstva, národnostná, religiózna a vzdelanostná štruktúra.

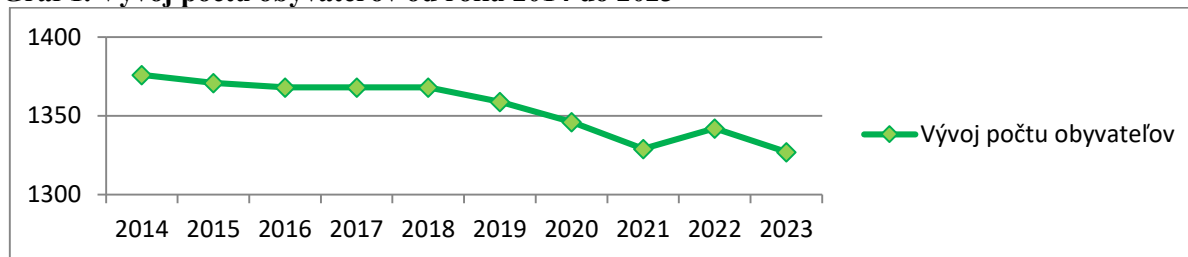
Tabuľka 7. Vývoj počtu obyvateľov podľa pohlavia

Rok	Muži	Ženy	Spolu
2023	666	661	1327
2022	676	666	1342
2021	671	658	1329
2020	681	665	1346
2019	685	674	1359
2018	698	670	1368
2017	698	670	1368
2016	701	667	1368
2015	700	671	1371
2014	701	675	1376

Zdroj: ŠÚ SR údaje k 31.12

Graf 1. Vývoj počtu obyvateľov od roku 2014 do 2023

Zdroj: ŠÚ SR údaje k 31.12

Vývoj počtu obyvateľov v sledovanom období má klesajúci trend. Ku koncu roka 2005 mala obec 1400 obyvateľov, v roku 2015 sa znížil počet obyvateľov o 29 a v roku 2023 oproti roku 2015 sa počet osôb s trvalým pobytom znížil o 44. Oproti roku 2005 ide o pokles o cca 5%.

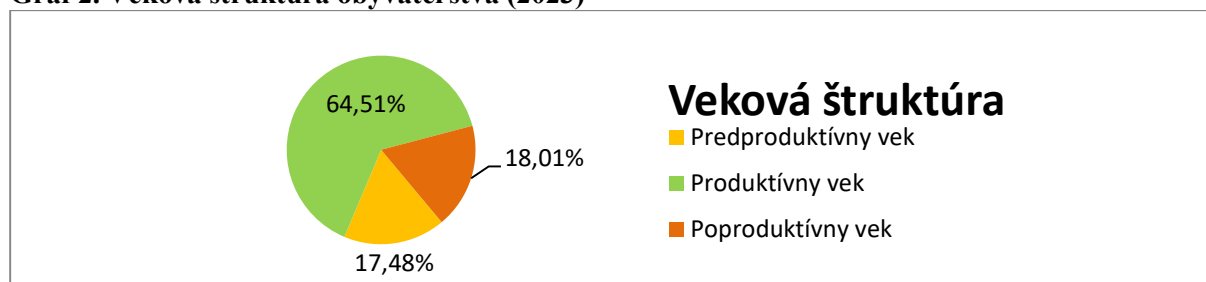
Tabuľka 8. Pohyb obyvateľstva (2014-2023)

Ukazovateľ	Počet v rokoch									
	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Narodení	14	15	14	13	15	9	11	18	12	14
Zomretí	16	11	33	16	14	15	13	13	14	20
Pristťahovaní	7	22	20	5	11	16	14	15	11	11
Vystťahovaní	19	13	8	15	21	10	12	23	14	8
Migračné saldo	-12	9	12	-10	-10	6	2	-8	-3	3
Celkový prírastok	-15	13	-7	-13	-9	0	0	-3	-5	-3

Zdroj: ŠÚ SR, ku 31.12

Najväčší úbytok bol v sledovanom období (2014-2023) zaznamenaný v roku 2023. Bol na úrovni -15, naopak najvyšší celkový prírastok +13 bol zaznamenaný v roku 2022.

Graf 2. Veková štruktúra obyvateľstva (2023)

Tabuľka 9 Veková štruktúra obyvateľstva obce

Ukazovateľ	Počet	%
Predproduktívny vek (14 a menej rokov)	235	17,48
Produktívny vek (15-64 rokov)	865	64,51

Poproduktívny vek (65 rokov a viac)	242	18,01
--	-----	-------

Zdroj: ŠÚ SR, ku 31.12.2023

V obci Kamienka došlo vo všetkých troch ukazovateľoch k poklesu percentuálneho zastúpenia. Najväčšiu časť obyvateľov obce 64,51% tvoria obyvatelia v produktívnom veku. V tomto podiele došlo oproti roku 2015 k poklesu o 4,33 percentuálneho bodu. K výraznejšiemu poklesu došlo aj v skupine predproduktívneho veku, a to o 3,62 percentuálneho bodu. Druhou najviac zastúpenou skupinou obyvateľov sú obyvatelia v poproduktívnom veku, ktorí tvoria z celkového počtu osôb 18,01 %, čo sa najviac približuje priemeru SR.

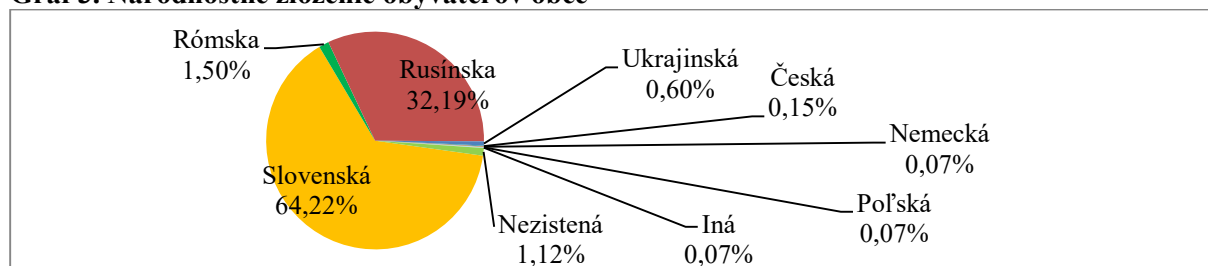
Tabuľka 10. Veková štruktúra obyvateľstva v % za rok 2023

Ukazovateľ	Obec	Okres Stará Ľubovňa	Prešovský kraj	Slovenská republika
Predproduktívny	17,48	20,83	18,37	15,99
Produktívny vek	64,51	65,36	65,56	65,66
Poproduktívny vek	18,01	13,82	16,06	18,35

Zdroj: ŠÚ SR, ku 31.12.2023

V národnostnom zložení obyvateľov dominujú dve národnosti, a to slovenská a rusínska. Viac než 64 % obyvateľov sa hlási k slovenskej národnosti. V tejto skupine došlo k výraznému zvýšeniu počtu obyvateľov, a to z 53,66% v roku 2011 na 64,22% v roku 2021. Naopak k zníženiu počtu obyvateľov došlo v skupine obyvateľov hlásiacich sa k rusínskej národnosti, a to o viac ako 5%, z 37,88% v roku 2011 na 32,19% v roku 2021. V obci sa obyvatelia hlásia aj k ďalším národnostiam, a to rómskej, ukrajinskej, českej, nemeckej a poľskej. Národnosť sa nepodarilo zistiť u 15 obyvateľov obce.

Graf 3. Národnostné zloženie obyvateľov obce

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2021

Tabuľka 11. Počet obyvateľov obce podľa národnosti

Národnosť	SODB 2021	
	počet obyv.	%
Slovenská	(748) 858	(53,66) 64,22
Rómska	(45) 20	3,23 1,5
Rusínska	528 430	37,88 32,19

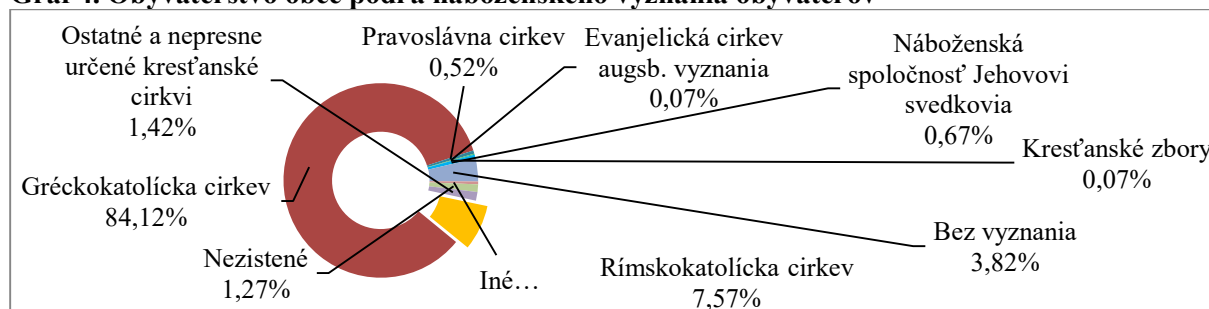

Ukrajinská	8	0,6
Česká	2	0,15
Nemecká	1	0,07
Poľská	1	0,07
Iná	1	0,07
Nezistená	15	1,12
Spolu	1 394	100,00

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2021

Pri sčítaní obyvateľov, domov a bytov, ktoré prebehlo v roku 2021, sa prevažná väčšina, teda 1 123 obyvateľov, čo je 84,06% z celkového počtu obyvateľov, hlásilo ku gréckokatolíckemu vierovyznaniu. Obyvatelia obce sa taktiež hlásili ku Rímskokatolíckej cirkvi, Pravoslávnej cirkvi, Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania, Kresťanským zborm a Náboženskej spoločnosti Jehovovi svedkovia. U 1,27 % obyvateľov obce sa nepodarilo zistiť ich vierovyznanie.

Graf 4. Obyvateľstvo obce podľa náboženského vyznania obyvateľov

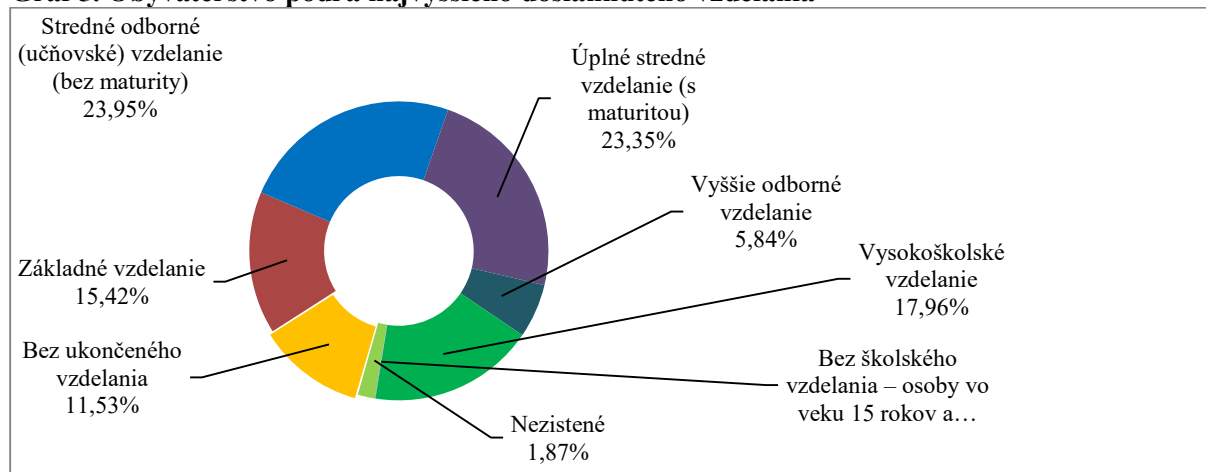
Zdroj: ŠÚ SR SODB 2021

Náboženské vyznanie	SODB 2021	
	Počet obyv.	%
Rímskokatolícka cirkev	101	7,57
Gréckokatolícka cirkev	1 123	84,06
Pravoslávna cirkev	7	0,52
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	1	0,07
Kresťanské zbory	1	0,07
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	9	0,67
Bez vyznania	51	3,82
Iné	6	0,45
Nezistené	17	1,27
Ostatné a nepresne určené kresťanské cirkvi	19	1,42
Spolu	1336	100,00

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2021

Graf 5. Obyvateľstvo podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2021

Tabuľka 12. Obyvateľstvo podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

	Abs.	%
Bez ukončeného vzdelania – osoby vo veku 0-14 rokov	154	11,53
Základné vzdelanie	206	15,42
Stredné odborné (učňovské) vzdelanie (bez maturity)	320	23,95
Úplné stredné vzdelanie (s maturitou)	312	23,35
Vyššie odborné vzdelanie	78	5,84
Vysokoškolské vzdelanie	240	17,96
Bez školského vzdelania – osoby vo veku 15 rokov a viac	1	0,07
Nezistené	25	1,87
Spolu	1336	100,00

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2021

3.1.2 Bývanie

Z posledného sčítania obyvateľov domov a bytov v roku 2021 vyplýva, že v obci sa nachádzajú prevažne rodinné domy. Z celkového počtu bytov 453 bolo 405 bytov v budovách s jednou bytovou jednotkou (rodinný dom).

Tabuľka 13. Byty podľa typu budovy

Spolu	RD (abs.)	RD (%)	BD (abs.)	BD (%)	NO neurčený na bývanie (abs.)	NO neurčený na bývanie (%)	ostatné (abs.)	ostatné (%)
453	405	89,4	38	8,39	1	0,22	6	1,32
RD – rodinný dom			BD - bytový		NO – núdzový objekt			

Zdroj: SODB 2021

3.1.3 Trh práce a nezamestnanosť

Prešovský kraj sa ku koncu roka 2023 mierou evidovanej nezamestnanosti 8,36% radil na 1. miesto, a to s absolútne najvyššou mierou evidovanej nezamestnanosti (MEN) spomedzi všetkých krajov. Vysoká MEN bola vysoká aj v Košickom kraji (7,06%) a v Banskobystrickom kraji (7,01%). V ostatných krajoch v SR bola MEN pod hranicou 4% s výnimkou Bratislavského kraja, kde klesla dokonca pod 3%. Ku koncu roka 2023 tvorilo v PK ekonomicky aktívne obyvateľstvo (EAO) 49,1% z celkového počtu obyvateľov 397 099. Z percentuálneho hľadiska tvorilo EAO PK 14,26% z celkového počtu EAO v SR. Disponibilný počet UoZ v PK presiahol v absolútnych číslach hodnotu 33 000 (33 212), čo je najvyšší počet spomedzi všetkých krajov. Najnižší disponibilný počet UoZ bol v roku 2023 zaznamenaný v Trnavskom kraji, podobne, ako už dlhodo, a to od roku 2016.

Okres Stará Ľubovňa patrí z dlhodobého hľadiska ku okresom Prešovského samosprávneho kraja, ktoré majú záporné migračné saldo. V roku 2023 to bolo -191 osôb, čím sa radí na cca 6. miesto s najvyšším zápornou absolútnou hodnotou migračného salda.

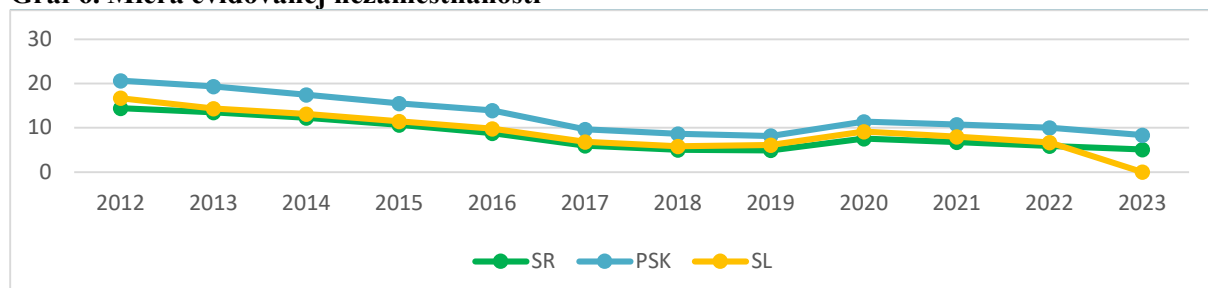
Z dlhodobého hľadiska patrí okres Stará Ľubovňa ku okresom Prešovského samosprávneho kraja, ktoré majú nižšiu mieru evidovanej nezamestnanosti v porovnaní s inými okresmi PSK. Ku koncu roka 2022 mal okres Stará Ľubovňa MEN na úrovni 6,71%, pričom nižšiu mal už len okres Poprad 5,35%. (ŠÚ SR 2022)

Tabuľka 14. Miera evidovanej nezamestnanosti (v %)

Vývoj miery evidovanej nezamestnanosti (SR, PSK, Okres Stará Ľubovňa)											
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
SR	12,29	10,63	8,76	5,94	5,04	4,92	7,57	6,76	5,9	5,06	
PSK	17,45	15,50	13,91	9,68	8,61	8,19	11,39	10,75	9,98	8,36	
SL	13,10	11,43	9,76	6,86	5,83	6,07	9,13	7,95	6,71	-	

Zdroj: ŠÚ SR

Graf 6. Miera evidovanej nezamestnanosti

V okrese Stará Ľubovňa bolo ku koncu roka 2023 evidovaných celkovo 2038 uchádzačov o zamestnanie. Najpočetnejšou skupinou UoZ boli uchádzači vo veku od 35 do 49 rokov,

pričom početnejšiu skupinu z hľadiska pohlavia tvorili ženy, ktorých z celkového počtu 2038 bolo až 1144.

Tabuľka 15. Uchádzači o zamestnanie podľa veku v okrese Stará Ľubovňa

Uchádzači o zamestnanie podľa veku v okrese Stará Ľubovňa					
	15-24	25-34	35-49	50 a viac	Spolu
2023	328	481	702	527	2038
2022	341	453	646	467	1 907
2021	387	522	791	535	2235
2020	534	636	822	614	2606
2019	392	503	675	451	2021
2018	396	468	693	488	2045
2017	439	521	767	484	2211
2016	657	734	944	609	2944
2015	766	904	1178	762	3610

Zdroj: ŠÚ SR

Najproblematickejšie uplatnenie na trhu práce majú dlhodobo nezamestnaní uchádzači o zamestnanie. Za dlhodobo nezamestnaného človeka sa považuje osoba, ktorá je registrovaná v evidencii uchádzačov o zamestnanie dlhšie ako 12 po sebe nasledujúcich mesiacov. V okrese tvorilo ku koncu roka 2023 túto skupinu celkovo 782 uchádzačov, čo je o viac ako polovicu menej ako v roku 2015, keď túto skupinu tvorilo 1588 UoZ.

Tabuľka 16. Znevýhodnení uchádzači o zamestnanie v okrese Stará Ľubovňa

Znevýhodnení uchádzači o zamestnanie okres Stará Ľubovňa - rok 2023				
	So zdravotným postihnutím	Absolventi	Mladiství	Dlhodobo nezamestnaní
Počet	100	104	23	782

Zdroj: ŠÚ SR

V obci bolo v sledovanom období najviac evidovaných uchádzačov o zamestnanie koncom roka 2022, a to 26 (z toho 40 mužov a 36 žien). Najnižší počet uchádzačov o zamestnanie bol koncom roka 2022, keď UoZ boli 26 obyvatelia obce.

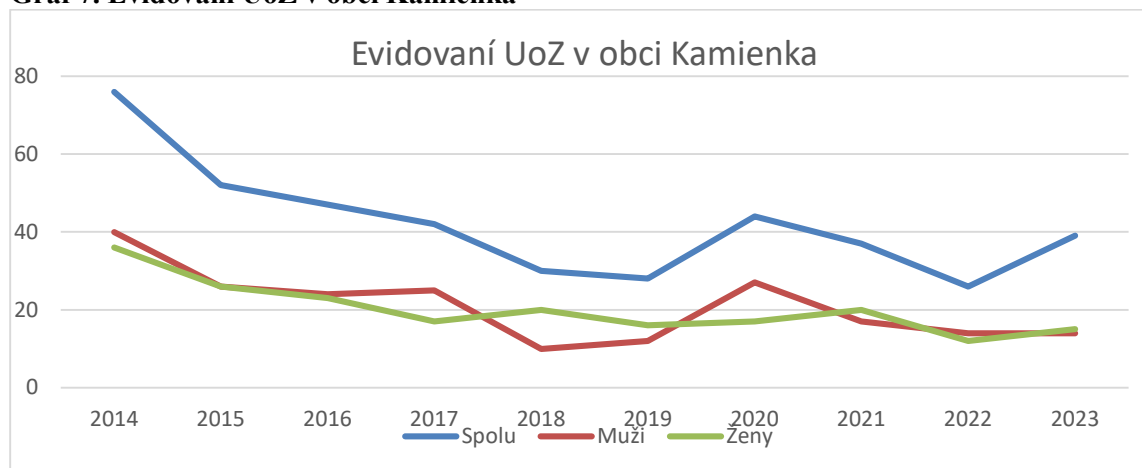
Tabuľka 17. Evidovaní uchádzači o zamestnanie v obci

Evidovaní uchádzači o zamestnanie	Obec Kamienka									
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Spolu	76	52	47	42	30	28	44	37	26	39
Muži	40	26	24	25	10	12	27	17	14	14
Ženy	36	26	23	17	20	16	17	20	12	15

Zdroj: ŠÚ SR

Graf 7. Evidovanie UoZ v obci Kamienka

V obci Kamienka z celkového počtu 1336 obyvateľov ku koncu roka 2021 (údaj SODB 2021) tvorila najväčší podiel 533 obyvateľov, teda 39,9% z celkového počtu obyvateľov skupina pracujúcich (okrem dôchodcov), v ktorej oproti roku 2011 nenastal takmer žiadny posun. Výrazný posun však nastal v skupinách *pracujúci dôchodcovia* – 83, oproti 14 v roku 2011, *osoby na rodičovskej dovolenke* – 11, oproti 25 v roku 2011, *nezamestnaní* – 48, oproti 104 v roku 2011, *žiaci stredných škôl* – 34, oproti 84 v roku 2011, *študenti vysokých škôl* – 35, oproti 45 v roku 2011, *osoby v domácnosti* – 103, oproti 4 v roku 2011, *dôchodcovia* – 253, oproti 307 v roku 2011.

Tabuľka 18. Počet obyvateľov podľa súčasnej ekonomickej aktivity

Ekonomická aktivita obyvateľstva SODB 2021		
pracujúci (okrem dôchodcov)	533	39,9
pracujúci dôchodca	83	6,21
osoba na materskej dovolenke	4	0,3
osoba na rodičovskej dovolenke	11	0,82
nezamestnaný	48	3,59
žiak strednej školy	34	2,54
študent vysokej školy	35	2,62
osoba v domácnosti	103	7,71
dôchodca	253	18,94
príjemca kapitálových príjmov	3	0,22
žiak základnej školy	126	9,43
dieťa do začatia povinnej školskej dochádzky	89	6,66
iná	1	0,07
nezistené	13	0,97
SPOLU	1336	100,00

Zdroj: ŠÚ SR SODB 2021

Tabuľka 19. Počet obyvateľov podľa odvetvia ekonomickej činnosti k 1.1.2021

Obyvatelia podľa odvetvia ekonomickej činnosti	
Administratívne a podporné služby	2
Činnosti domácností ako zamestnávateľov; nediferencované činnosti v domácnostiach produkujúce tovary a služby na vlastné použitie	0
Činnosti extra teritoriálnych organizácií a združení	0
Činnosti v oblasti nehnuteľností	8
Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu	1
Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov	2
Doprava a skladovanie	11
Finančné a poisťovacie činnosti	6
Informácie a komunikácia	8
Nezistené	144
Odborné, vedecké a technické činnosti	8
Ostatné činnosti	10
Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	49
Priemyselná výroba	99
Stavebníctvo	90
Ťažba a dobývanie	0
Ubytovacie a stravovacie služby	4
Umenie, zábava a rekreácia	2
Veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel a motocyklov	45
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	26
Vzdelávanie	69
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	40
SPOLU	631

Tabuľka 20 Počet obyvateľov podľa zamestnania k 1.1.2021

OBYVATELIA PODĽA ZAMESTNANIA	
Administratívni pracovníci, úradníci	33
Kvalifikovaní pracovníci v poľnohosp., lesníctve a rybárstve	11
Kvalifikovaní robotníci a remeselníci	56
Nezistené	51
Operátori a montéri strojov a zariadení	50
Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	37
Pracovníci v službách a obchode	70
Príslušníci ozbrojených síl	0
Špecialisti	118
Technici a odborní pracovníci	59
Zákonnodarcovia, riadiaci pracovníci	17
SPOLU	502

Zdroj: SODB 2021

3.1.4 Občianska a technická vybavenosť

3.1.4.1 Občianska vybavenosť

3.1.4.1.1 Vzdelávanie

Materské a základné školy

Základná škola s materskou školou Kamienka (ZŠ s MŠ)

Predprimárne, primárne a nižšie sekundárne vzdelávanie deťom a žiakom z obce Kamienka (ako aj susednej obce Stráňany) zabezpečuje základná škola s materskou školou a ŠKD nachádzajúca sa v dvojpodlažnej budove s telocvičnou. Škola je plnoorganizovaná pre žiakov 1. až 9. ročníka. Zriaďovateľom školy je obec. V budove školy sa nachádza školská jedáleň, ktorá zabezpečuje stravovanie žiakov ZŠ a detí z MŠ. Príslušné pozemky v okolí základnej školy slúžia ako školský pozemok, školský dvor a detské ihrisko pre deti materskej školy. V areáli školy majú možnosť žiaci využívať asfaltové ihrisko pre kolektívne športy, ako aj multifunkčné ihrisko. V roku 2020/ 2021 sa uskutočnila prístavba telocvične, vďaka ktorej pribudlo ihrisko a šatne s príslušenstvom.

Vzdelávací proces zabezpečuje spolu 16 pedagogických pracovníkov, pričom 13 pedagogických pracovníkov zabezpečuje výchovno-vzdelávací proces v základnej škole a 3 zabezpečujú výchovu a vzdelávanie v materskej škole. Na ZŠ pôsobia aj 3 asistenti učiteľa a 1 špeciálny pedagóg.

Materskú školu k 15. septembru 2024 navštevovalo 44 žiakov v 2 triedach s celodennou starostlivosťou, 1 žiak s poldennou starostlivosťou a 1 žiak s inou starostlivosťou. Povinné predprimárne vzdelávanie sa realizuje v jednej triede a ku 15.9. 2024 bolo poskytované 18 žiakom. Základnú školu k 15. septembru 2024 navštevovalo 134 žiakov, z toho 58 žiakov na 1. stupni v štyroch triedach a 76 žiakov na druhom stupni v piatich triedach. K 15. septembru 2015 plnilo školské dochádzku mimo územia SR 9 žiakov.

V rámci školy je zriadený taktiež školský klub detí.

Žiaci majú možnosť rozvíjať svoje nadanie v krúžkoch Centra voľného času - CVČ (športové, tanečné, hudobné, jazykové a ďalšie).

Stredné školy

Stredné školy sa v obci nenachádzajú. Žiaci dochádzajú za stredoškolským štúdiom prevažne do mesta Stará Ľubovňa, ale aj do iných miest, v ktorých sa nachádzajú stredné odborné školy a gymnáziá.

3.1.4.1.2 Šport, športové zariadenia a turizmus

Obyvatelia obce majú možnosť športové aktivity realizovať vo viacerých druhoch športových zariadení. V roku 2020 samospráva zabezpečila osadením nových herných prvkov nové detské ihrisko pri MŠ, ako aj rekonštrukciu telocvične ZŠ. V obci sa nachádza multifunkčné ihrisko, futbalové ihrisko, tenisové kurty.

Jedným z organizátorov športových podujatí v obci je Telovýchovná jednota TJ Mier Kamienka, ktorá svoju činnosť začala v roku 1956. TJ zriaďuje športové oddiely: beh, turistika, bežecké lyžovanie, volejbal, stolný tenis a ďalšie.

Obec je známa športovými podujatiami, akými sú napríklad volejbalový turnaj o putovný pohár oslobodenia obce Kamienka (viac ako 50 ročná tradícia), medzinárodné preteky - súťaž ťažných koní v páre Kamienska podkova, DUBNE CUP, stolnotenisový turnaj, pochod na bežkách „Po kamjunských stežkách“, Petro-Pavlovský futbalový turnaj, spomienkový turistický pochod, a pod.

3.1.4.1.3 Zdravotníctvo

V obci sa nachádza ambulancia praktického lekára pre dospelých, ambulancia pre deti a dorast a lekáreň. Obyvatelia obce dochádzajú za ďalšou primárnou (všeobecnou preventívnou, diagnostickou–liečebnou), sekundárnou (špecializovanou diagnosticko–liečebnou) a terciárnou (následná starostlivosťou chorých s ukončeným liečebným plánom) zdravotnou starostlivosťou do okresného mesta Stará Ľubovňa, keďže v obci iné zdravotnícke služby okrem služieb poskytovaných praktickým lekárom pre dospelých a praktickým detským lekárom nie sú dostupné.

3.1.4.1.4 Sociálne služby

Obec Kamienka poskytuje sociálnu službu denný stacionár, a to ambulantnou formou. Podľa §40 zákona č. 448/2008 o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov obec Kamienka v dennom stacionári poskytuje sociálnu službu fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby ak jej stupeň odkázanosti je najmenej III podľa prílohy č. 3 a je odkázaná na sociálnu službu v zariadení len na určitý čas počas dňa. V dennom stacionári je prijímateľovi sociálnej služby poskytovaná pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, stravovanie.

Ďalšie sociálne služby sú dostupné a poskytované v okresnom meste, prípadne v iných mestách a obciach.

3.1.4.1.5 Kultúrne inštitúcie a kultúrne pamiatky

Národné kultúrne pamiatky

Na území obce Kamienka sa nachádzajú tri objekty, ktoré boli zaradené k národným kultúrnym pamiatkam. Na cintoríne sa nachádza baroková Kaplnka Nanebovzatia Panny Márie, postavená v roku 1760. Prícestná kaplnka, nachádzajúca sa na severozápadnom konci obce a Gréckokatolícky Chrám sv. Petra a Pavla, jednolod'ová stavba v klasicistickom slohu z roku 1790.

Medzi ďalšie kultúrne pamiatky evidované v obci patria: *Oltár s obrazom Krstu Krista* z 2. tretiny 19. storočia, ktorý má po stranách umiestnené sochy svätcov, barokový *Kalich* zo začiatku 18. storočia a klasicistický *Zvon* z roku 1803.

Tabuľka 21. Národné kultúrne pamiatky v obci

Pamiatkový objekt	Zaužívaný názov objektu	Bližšie určenie pamiat. objektu	Číslo ÚZPF	Doba vzniku
KAPLNKA	kaplnka Panny Márie	gr.k.P.M.	10107	rok 1760
KAPLNKA PRÍCESTNÁ	prícestná kaplnka	murovaná	10106	1.pol. 19. st.
KOSTOL	chrám sv.Petra a Pavla	gr.k.sv.Petra a Pavla	892	rok 1790

Zdroj: Pamiatkový úrad SR – register nehnuteľných NKP

Ostatné kultúrne zariadenia a organizácie

K základným objektom určeným na kultúrne využitie patrí v obci nepochybne obecný kultúrny dom s kapacitou 350 miest. V kultúrnom dome sú organizované rôzne kultúrne (tanečné, hudobné a iné) a športové podujatia, ale aj verejné zhromaždenia. Priestory môžu taktiež využívať aj obyvatelia obce na svoje súkromné aktivity (oslavy, svadby a iné). V roku 2024 bolo v KD modernizované vybavenie kuchyne.

V priestoroch obecného úradu poskytuje obyvateľom knižničné služby obecná knižnica, ktorej knižničný fond obsahuje viac než 4000 knižných titulov.

Rôzne spoločenské podujatia (napr. letné kino) sú usporadúvané aj na prírodnom amfiteátri Dubné.

Neodmysliteľnou súčasťou bohatého kultúrneho spoločenského života v obci je spevácko-tanečný súbor BARVINOK, ktorý vznikol v máji v roku 1952. Hlavným poslaním súboru je uchovávať, rozvíjať a obnovovať rôzne formy slovenského ľudového umenia a prezentovať ich doma aj v zahraničí. Uchovávanie a šírenie ústnej ľudovej slovesnosti, hudobných a tanečných prejavov, tradičného odevu rusínskeho regiónu, a taktiež prezentovanie bohatých ľudových tradícií, prejavov duchovnej a materiálnej ľudovej kultúry podporuje zachovanie lokálneho a regionálneho kultúrneho dedičstva, ktoré je súčasťou národného kultúrneho dedičstva.

O bohatom spoločenskom živote svedčia kultúrne a športové akcie organizované v obci. Mnohé z nich majú už dlhoročnú tradíciu. Obec je známa v blízkom aj vzdialenejšom okolí najmä prostredníctvom kultúrnych akcií, akými sú Folklórny festival Rusínov-Ukrajincov SR, ktorý má už takmer 60 ročnú históriu, Dni rusínskych zvykov a tradícií (Dni rusínskych zvykov i tradícií v sela Kamjunka), Puščaňova krojová zábava, ale aj prostredníctvom športových aktivít., akými sú napríklad volejbalový turnaj o putovný pohár oslobodenia obce Kamienka (viac ako 50 ročná tradícia), medzinárodné preteky - súťaž ťažných koní v páre Kamienska podkova, DUBNE CUP, stolnotenisový turnaj, pochod na bežkách Po kamjanských stežkách, Petro-Pavlovský futbalový turnaj, spomienkový turistický pochod, a pod.

V obci realizuje svoju činnosť miestny spolok SČK v Kamienke, Klub dôchodcov Kamienka, Dobrovoľný hasičský zbor Kamienka, ktorý k 1. januáru 2019 mal 79 členov, z toho 16 žien.

V katastrálnom území obce je evidované poľovnícke združenie PAŠKOVA Kamienka.

Občiansku infraštruktúru v obci predstavujú plnia taktiež pietne objekty, a to obecný cintorín a Dom rozlúčky.

3.1.4.2 Technická infraštruktúra

3.1.4.2.1 Cestná sieť a dopravné systémy

Cestná sieť

Cestnú sieť obce tvorí komunikácia II. triedy, miestne komunikácie a čiastočne aj lesné a poľné cesty. Cesta II. triedy 543 začína v susednej obci Hniezdne, kde sa napája na cestu I. triedy č. 77 a končí v okrese Kežmarok na hraničnom priechode Lysá nad Dunajcom. Cesta v obci prechádza intravilánom a slúži čiastočne ako zberná komunikácia. V roku 2024 bola cesta po rekonštrukcii 1,9km dlhého úseku opätovne odovzdaná do užívania.

Obec Kamienka má v správe a zabezpečuje údržbu miestnych komunikácií s celkovou dĺžkou 12 km. V katastrálnom území sa nenachádzajú cesty I. a III. triedy.

Tabuľka 22. Cesty v katastrálnom území obce

Názov a trieda cesty	Cesta v správe	Dĺžka cesty v katastri obce
Cesta II. triedy 543	<i>Slovenská správa ciest</i>	3 km
Miestne komunikácie	<i>Obec Kamienka</i>	12 km

Zdroj: obecná štatistika

Cyklodoprava a cykloturistika

Katastrálnym územím obce bude prechádzať cyklotrasa budovaná v rámci 1. etapy projektu " Kúpele poľsko - slovenského pohraničia - výstavba cyklo okruhu spájajúceho kúpeľné miesta

Doliny Popradu, doplnená o súvisiacu infraštruktúru (altánok, informačné tabule, a pod.). V rámci projektu „Bicyklové pohraničie“ s plánovaným termínom realizácie 07. 2025 – 30.06.2027 je plánovaná výstavba úseku cyklistického chodníka vedúceho z katastrálneho územia obce Lackova a Vyšné Ružbachy do katastrálneho územia obce Kamienka. Obyvatelia obce, ale aj turisti využívajú na cyklodopravu a cykloturistiku komunikácie II. triedy, miestne komunikácie, ale aj poľné cesty a lesné cesty.

Juhovýchodná časť zastavaného územia obce sa nachádza v pásme dopravnej dostupnosti od okresného mesta do 15 minút (pri rýchlosti 20km). Zvyšná časť intravilánu sa nachádza od v dopravnej dostupnosti okresného mesta do 30 minút (pri rýchlosti 20km).

V dokumente Generel dopravnej infraštruktúry PSK – Nemotorová doprava a cykloturistika, je navrhovaná cyklotrasa z obce do mesta Stará Ľubovňa (GDI PSK, Výkres nemotorovej dopravy a cykloturistiky, 2016)

Cestná doprava

Autobusová doprava:

Obyvatelia obce majú cestnú osobnú dopravu v rámci okresu a kraja zabezpečenú priebežnými linkami BUS KARPATY spol. s.r.o., SAD Poprad, a.s., SAD Prešov, a.s., eurobus, a.s. Dopravné spojenie v rámci kraja je zabezpečené aj inými prepravnými spoločnosťami.

Železničná doprava

Katastrálnym územím obce neprechádza železničná trať. Najbližšia železničná stanica sa nachádza v obci Forbasy, ktorá je vzdialená 6,4 km a v meste Stará Ľubovňa, ktoré je vzdialené 8 km. Na železničnej trati s číslom 185 (prechádzajúca mestom Stará Ľubovňa a obcou Forbasy) premávajú vlaky v smere Poprad – Tatry ↔ Plaveč.

3.1.4.2.2 Vodné hospodárstvo

Zásobovanie pitnou vodou

Obyvatelia obce sú zásobovaní pitnou vodou prostredníctvom verejného vodovodu. Vodovodná sieť bola v obci dobudovaná a daná do užívania v roku 1991. V súčasnosti je z tohto vodovodu zásobovaných 90% domácností v obci. Doplnkovo obyvatelia využívajú vlastné zdroje vody – studne. Tie slúžia primárne ako zdroj technickej vody a nachádzajú sa v každej domácnosti.

V katastrálnom území obce sa nachádza minerálny prameň „Ščava“.

Odpadové vody

Kanalizácia a čistička odpadových vôd bola dobudovaná a daná do užívania v roku 1992. V súčasnosti sú na kanalizačnú sieť napojené takmer všetky domácnosti, je však potrebná jej rekonštrukcia. V roku 2017 obec rozšírila verejnú kanalizáciu o 205m (vetva J10- a k OcÚ).

3.1.4.2.3 Energetické hospodárstvo

Zásobovanie plynom

Ako primárny zdroj na vykurovanie domácností, ohrev teplej vody, ale aj na varenie, využívajú obyvatelia zemný plyn. Obec je plynofikovaná od roku 1997, pričom v súčasnosti je napojených približne 99% domácností z obce a taktiež objekty občianskej vybavenosti.

Zásobovanie elektrickou energiou

Zastavané územie obce je zásobované elektrickou energiou prostredníctvom siete NN, ktorá je tvorená prevažne vzdušným vedením (drevenými a betónovými stĺpmi). Osvetlenie v obci sa nachádza na vlastných stĺpoch, ale aj na stĺpoch NN. Obec v roku 2018 pristúpila k modernizácii a rekonštrukcii verejného osvetlenia (dokončenie okruhu verejného osvetlenia okolo amfiteátra po kaplnku, osadenie verejné osvetlenia vedúceho k cintorínu, výmena parkovných svetiel v areáli cintorína, reflektor na osvetlenie "cerkvy").

3.1.4.2.4 Telekomunikácie

Mobilné siete

Pokrytie službami mobilných operátorov v obci je dostatočné. Obyvatelia môžu využívať služby všetkých operátorov pôsobiacich na území Slovenska.

Internetové pripojenie

Obyvatelia obce využívajú prevažne pripojenie prostredníctvom pevného vysokorýchlostného internetu (VDSL). Doplnkovo sú využívané aj iné formy internetového pripojenia (mobilný internet, mikrovlnný a optický internet).

Obecný rozhlas

Obec ma zriadený obecný rozhlas. Rozvody sú kombinované na stĺpoch osvetlenia alebo NN. Ústredňa sa nachádza v priestoroch obecného úradu.

3.1.4.2.5 Odpadové hospodárstvo

Obec má zabezpečený vývoz tuhého komunálneho odpadu, ale aj triedený zber komunálneho odpadu prostredníctvom externej spoločnosti EKOS spol. s.r.o., Stará Ľubovňa.

Na území obce sa zabezpečuje triedenie a zber týchto zložiek komunálneho odpadu:

a) papier, b) plasty, c) kov, d) sklo, e) textil a obuv, d) elektroodpad.

3.1.4.3 Štandardy minimálnej vybavenosti obce

Tabuľka 23. Vybavenosť obce

Výber ukazovateľov	Odporúčaná vybavenosť	Stav v obci
Školstvo		
Materská škola	•	Áno
Základná škola	o	Áno
Telovýchova a šport		
Ihrisko pre deti	•	Áno
Ihrisko pre mládež a dospelých	•	Áno
Ihrisko maloplošné (menej ako 2000m ² plochy)	•	Áno
Otvorená ľadová plocha	•	Nie
Cestovný ruch – verejné ubytovanie		
Penzión	o	Nie
Zdravotníctvo a sociálne služby		
Ambulancie	•	Áno
Sociálne služby -zariadenia		
Zariadenie pre seniorov	o	Nie
Zariadenie opatrovateľskej služby	o	Nie
Denný stacionár	o	Áno
Opatrovateľská služba	o	Nie
Denné centrum	•	Nie
Jedáleň	o	Nie
Práčovňa	o	Nie
Stredisko osobnej hygieny	o	Nie
Maloobchod		
Potraviny, zmiešaný tovar	•	Áno
Špecializovaný obchod (integrované zariadenia)	•	Áno
Bankové inštitúcie		
Detš. pracovisko, reprezentácia	o	Nie
Poisťovne		
Zastupiteľstvo, obchod. kancelária	o	Nie
Kontaktné miesto	o	Nie
Kultúra		
Knižnica (obecná, regionálna, krajská)	o	Áno
Polyfunkčné kultúrne zariadenie (býv. kultúrny dom)	o	Áno
Kultúrno –osvetové zariadenia	•	Nie
Kostoly, modlitebne, synagógy, meditačné priestory	•	Áno
Cintoríny, domy smútku, urnové háje, krematóriá	•	Áno
Zeleň		
Parky a iné typy verejnej parkovej zelene	o	Áno
Zeleň v obytných územiach	o	Áno
Zeleň pri občianskej vybavenosti	•	Áno
Ostatná zeleň (cintoríny, kempy, zeleň peších zón, ...)	•	Áno
Zeleň pri výrobných a priemyselných areáloch	•	Áno
Prírodná zeleň (lesy)	•	Áno
Služby		
Služby pre obyvateľov (murár, elektrikár, a iné)	•	Áno

• odporúčaná vybavenosť

o alternatívne doplnenie vybavenosti

3.2 Analýza vonkajšieho prostredia

Prírodné a kultúrne zdroje, stav ekosystémov, stupeň rozvoja hospodárstva a priemyslu, kvalita služieb, inovácie, či stupeň ekonomickej aktivity v riešenom území a blízkom okolí, sú dôležitým determinantom schopnosti zhodnocovania potenciálu, rozvoja územia a úrovne kvality života obyvateľov. Úroveň interných a externých faktorov, ich vzájomná podmienenosť a ich pôsobenie ako celku ovplyvňuje vo vysokej miere rozvoj územia, a zároveň ovplyvňuje intenzitu rastu výkonnosti miestnych ekonomík.

3.2.1 Vonkajšie faktory rozvoja územia, vplyv vonkajšieho prostredia na rozvoj územia, STEEP analýza

STEEP analýza, ktorá sa používa pri hodnotení vplyvu **vonkajšieho** prostredia na rozvoj obce, bola použitá v rámci analyzovania nasledujúcich faktorov vonkajšieho prostredia ovplyvňujúcich rozvoj a rast miestnej ekonomiky, konkurencieschopnosti a zvyšovanie kvality života obyvateľov. Súčasťou STEEP analýzy je hodnotenie vplyvu faktorov **sociálnej** (napríklad migrácia obyvateľstva, ponuka služieb, vzdelanosť, orientácia ekonomík blízkeho a vzdialenejšieho okolia, úroveň rozvoja cestovného ruchu, vrátane vidieckeho CR, dopravná obslužnosť), **technologickej** (napríklad inovácie v technológiách a technologických procesoch) **ekonomickej** (napríklad toky peňazí, tovaru, služieb, informácií a energií, ktoré môžu ovplyvňovať fungovanie, stav a rozvoj územia), **ekologickej a politickej** oblasti pôsobiacich z externého prostredia a ovplyvňujúcich interné prostredie.

Vyššie popísané faktory ovplyvňujú schopnosť vytvárať pracovné príležitosti a tvorbu pracovných miest, a tým nepriamo ovplyvňujú výšku migračného salda, ako aj výšku celkového prírastku/úbytku.

Okres Stará Ľubovňa

Vyššie popísané faktory z pohľadu vonkajšieho prostredia v **sociálnej, technologickej ekonomickej, ekologickej a politickej** oblasti ovplyvňujú schopnosť vytvárať pracovné príležitosti a tvorbu pracovných miest, a tým nepriamo ovplyvňujú výšku migračného salda, ako aj výšku celkového prírastku/úbytku.

Z hľadiska vplyvu vonkajšieho prostredia má na ekonomický rozvoj okresu podstatný vplyv jeho geografická poloha. Okres leží na severovýchode východného Slovenska, v severozápadnej časti Prešovského kraja a rozlohou 707,87 kilometrov sa radí ku menším okresom kraja. Z administratívneho hľadiska okres hraničí na východe s okresom Bardejov, juhovýchode s okresom Sabinov a na západe s okresom Kežmarok. Severná a severovýchodná

časť hranice okresu je zároveň prírodnou hranicou SR s Poľskou republikou. Tento úsek hranice tvorí rieka Poprad v dĺžke 31,1 kilometrov a rieka Dunajec v dĺžke 17 kilometrov.

Územie okresu patrí z hľadiska geomorfologického členenia do provincie Západných Karpát, subprovincie Vonkajších Západných Karpát. Do územia okresu zasahuje sedem geomorfologických celkov. Na severe Ľubovnianska vrchovina, Pieniny a Spišská Magura, na juhu Levočské vrchy, Spišsko-šarišské medzihorie a Čergov. V západnej časti do okresu okrajovo zasahuje Podtatranská kotlina. Najvyšší bod okresu - vrch Minčol - sa vo výške 1 157 m.n.m. nachádza v pohorí Čergov v katastri obce Kyjov. Vo výške 380 m.n.m. sa v katastri obce Mníšek nad Popradom nachádza najnižší bod okresu. V rámci povodia Baltského mora územie okresu Stará Ľubovňa odvodňujú rieky Dunajec a Poprad.

Z historického hľadiska je dôležité spomenúť, že územím okresu prechádzali v minulosti niektoré významné obchodné cesty. Jednou z nich bola jedna z „jantárových ciest“ (keďže v súčasnosti sa hovorí o jednej hlavnej a viacerých vedľajších), ktoré smerovali zo severu od Baltského mora až ku Jadranskému moru. Na územie okresu vstupovala v oblasti Mníška nad Popradom a prechádzala aj okresom Levoča.

Z hľadiska územno-správneho usporiadania Slovenskej republiky tvorí okres 44 samosprávnych území obcí, pričom dve majú štatút mesta – Stará Ľubovňa a Podolíneec.

Význam pre hospodársky rozvoj obce môže mať (z hľadiska vplyvu vonkajšieho prostredia) okresné mesto Stará Ľubovňa, v ktorom ku 31.12.2022 malo trvalý pobyt 15 832 obyvateľov.

Okres Stará Ľubovňa sa radí ku stredne veľkým okresom.

Nedostatok pracovných príležitostí v okrese sa odráža v odlive mladej pracovnej sily. Odchod mladých za prácou do iných regiónov, aj mimo územia Slovenskej republiky, ovplyvňuje aj nízka priemerná hrubá nominálna mzda zamestnancov.

V oblasti poľnohospodárstva je možné charakterizovať obce v okrese Stará Ľubovňa ako obce patriace prevažne do horských oblastí. Aj z toho dôvodu dosahuje produkcia poľnohospodárskych plodín oproti priemerným hodnotám úrody poľnohospodárskych plodín v kraji podpriemerné hodnoty.

V okrese prevláda pestovanie zrnín, obilnín, olejnin, zemiakov a viacročných krmovín. Z hľadiska intenzity chovu hospodárskych zvierat tvorí významný podiel chov hovädzieho dobytku, kráv, oviec, ošípaných, hydiny a sliepok. Z hľadiska lesného hospodárstva je významná lesnatosť územia. V rámci všetkých okresov sú dôležité mimoprodukčné funkcie lesov, teda ekologické funkcie lesov (pôdoochranná, vodohospodárska, klimatická) a spoločenské funkcie lesov, (zdravotná, kultúrna, rekreačná, prírodoochranná, vodoochranná funkcia).

V ponuke sociálnych služieb sú v okrese poskytované sociálne služby. Zriaďovateľmi týchto služieb sú verejní a neverejní poskytovatelia.

Z hľadiska cestovného ruchu má okres Stará Ľubovňa významný kultúrny, historický a prírodný potenciál. Na území okresu sa nachádza viacero významných kultúrno-historických pamiatok, a to vďaka postaveniu územia v minulosti. Od 13.storočia do roku 1848 bola východná časť okresu súčasťou historickej Šarišskej župy, západná časť a južná časť okresu patrili do Spišskej stolice a neskôr do Spišskej župy. Jednotlivé časti okresu boli súčasťou zálohu Poľsku a v provincii šestnástich spišských miest.

K najzaujímavejším miestam v okrese patria:

- Ľubovnianske kúpele
- kúpeľný komplex vo Vyšných Ružbachoch
- mestská pamiatková rezervácia Podolíneč
- Ľubovniansky hrad v Starej Ľubovni
- Ľubovniansky skanzen
- hrad Plaveč
- prielom Dunajca v Pieninách
- Rímskokatolícky kostol nepoškvrneného počatia panny Márie v Hraničnom
- gréckokatolícke pútnické miesto na hore Zvir v Litmanovej

V okrese je evidovaných dvanásť chránených území:

1. Aksamitka – národná prírodná pamiatka
2. Čergovský Minčol - národná prírodná rezervácia
3. Jaskyňa v Čube - prírodná pamiatka
4. Kyjovské bradielko - prírodná pamiatka
5. Litmanovský potok - prírodná pamiatka
6. Lysá hora - prírodná pamiatka
7. Okrúhly kopec - prírodná pamiatka
8. Plavečské štrkoviská - chránený areál
9. Rebrá - prírodná pamiatka
10. Skalná ihla - prírodný geomorfologický útvar
11. Slatina pri Šarišskom Jastrabí - prírodná rezervácia
12. Údolské skalky - prírodná pamiatka

Z hľadiska územného systému ekologickej stability, ktorý je celopriestorovou štruktúrou navzájom prepojených ekosystémov zabezpečujúcich rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine, sa na území okresu nachádzajú biocentrá: NPR Pieniny Prielom Dunajca, NPR Čergovský Minčol, prírodná rezervácia Jarabinský prielom, chránený areál Plavečské štrkoviská, prírodná rezervácia Slatina pri Šarišskom Jastrabí.

Z hľadiska vplyvu vonkajšieho prostredia na rozvoj miestnej ekonomiky v obci je podstatný aj vplyv viacerých faktorov na úrovni **Prešovského kraja**.

Prešovský kraj je svojou rozlohou 8 972,7 km², ktorá zaberá 18,3 % rozlohy štátu, po Banskobystrickom kraji druhým najväčším krajom na Slovensku. Spoločnú hranicu v rámci Slovenskej republiky má kraj s tromi krajmi, na juhu s Košickým samosprávnym krajom a na západe s Banskobystrickým a Žilinským samosprávnym krajom. Na severe je územie vymedzené štátnou hranicou Slovenskej republiky s Poľskou republikou (Malopoľské a Podkarpatské vojvodstvo) v dĺžke asi 360 km. Časťou svojho toku tvoria hranicu s Poľskou republikou rieky Poprad a Dunajec. Na východe je územie vymedzené štátnou hranicou s Ukrajinou (Zakarpatská oblasť) v dĺžke asi 38 km.

V obci Nová Sedlica sa nachádza najvýchodnejší bod kraja, ktorý je zároveň najvýchodnejším bodom Slovenska. Na území Prešovského kraja sa nachádza aj najvyšší bod Slovenska, Gerlachovský štít s výškou 2654,5m nad morom, naopak najnižšie položené miesto kraja je breh rieky Ondava pri výtoku z kraja na území obce Nižný Hrušov (104 m nad morom). Vplyvom rozdielnej nadmorskej výšky a členitosti povrchu je územie kraja rozdelené do troch klimatických oblastí, a to chladnej, mierne teplej a teplej.

K zásobovaniu pitnou vodou je využívaných jedenásť vodárenských tokov, ktoré sa nachádzajú v oblasti Vysokých Tatier, prameň Vyšný Slavkov (prešovský skupinový vodovod), nádrž Starina (najväčšia nádrž na pitnú vodu v Strednej Európe) a nádrž Domaša.

Na území kraja sa nachádza 5 národných parkov – Tatranský národný park, Pieninský národný park, Národný park Nízke Tatry, Národný park Slovenský raj a Národný park Poloniny, 2 chránené krajinné oblasti – CHKO Vihorlatský prales a CHKO Východné Karpaty, ktorý sa celým svojím územím nachádza na území Prešovského kraja. Na území kraja sa nachádza 51 národných prírodných rezervácií, 90 prírodných rezervácií, 5 národných prírodných pamiatok, 33 prírodných pamiatok, 10 chránených areálov a 10 chránených vtáčích území, patriace do sústavy chránených území (chránené vtáčie územia a územia európskeho významu). Na území PK sa nachádzajú aj 2 biosférické rezervácie (BR Tatry a BR Východné Karpaty).

Územie kraja je z hľadiska územného usporiadania Slovenskej republiky vymedzené samosprávnym územným celkom Prešovského samosprávneho kraja a zahŕňa 665 samosprávnych území obcí, najviac v rámci SR a z toho 23 samosprávnych území miest, ktoré sú vytvorené zo 724 katastrálnych území. V kraji sa teda nachádza 665 obcí, a je rozčlenený do 13 okresov (Prešov, Bardejov, Humenné, Kežmarok, Levoča, Medzilaborce, Poprad, Sabinov, Snina, Stará Ľubovňa, Stropkov, Svidník a Vranov nad Topľou). Rozlohou najväčšími sú okresy Poprad, Bardejov a Prešov, naopak plošne najmenšími sú okresy Levoča, Stropkov a Medzilaborce). Z celkového počtu obyvateľov žije 44,9 % v mestách (v krajskom meste ku 31.12.2023 žilo 82,9 tis. obyvateľov).

Počtom obyvateľov 808 810 (ku 31.12.2023) je Prešovský kraj najväčším krajom. Spomedzi všetkých krajov je v Prešovskom kraji dlhodobo najvyšší prirodzený prírastok. Na druhej strane sa z Prešovského kraja vysťahovalo najviac obyvateľov, a to najmä z okresov Stropkov, Svidník, Humenné, Snina a Medzilaborce. Veková štruktúra populácie Prešovského kraja ku 31.12.2023 v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi naznačuje demografické starnutie obyvateľstva. Prešovský kraj v porovnaní s ostatnými kraji má dlhodobo v populácii najvyšší podiel detí do 14 rokov (18,4%) a najnižší podiel obyvateľov starších ako 65 rokov (16,1%). Podiel produktívneho obyvateľstva bol na úrovni 65,6 %. Priemerný vek obyvateľa dosiahol 40 rokov a je v rámci Slovenska najnižší. Pomyselnú hranicu medzi okresmi s celkovým prírastkom a okresmi s celkovým úbytkom tvorí hranica medzi okresmi v juhozápadnej časti kraja a okresmi v severovýchodnej časti kraja.

V roku 2022 dosiahla miera nezamestnanosti 11,1% a v porovnaní s ostatnými kraji je dlhodobo najvyššia. Ekonomicky aktívne obyvateľstvo tvorilo 49,5 %, miera zamestnanosti 20 – 64 ročných dosiahla 70,8 %. Priemerná mesačná mzda bola na úrovni 1 223 eur a bola najnižšia v rámci Slovenska.

Situácia mladých ľudí na trhu práce v Prešovskom kraji nie je lichotivá. Index ekonomickej závislosti mladých ľudí je 27,94%, a teda najvyšší spomedzi všetkých krajov.

Táto situácia núti nezamestnaných mladých ľudí vycestovať za prácou do krajín Európskej únie. Rizikovou skupinou z hľadiska uplatnenia na trhu práce sa stávajú aj nezamestnaní nad 45 rokov veku, u ktorých nízka jazyková vybavenosť a zdravotné problémy sťažujú hľadanie práce doma aj v zahraničí.

Na území kraja koncom roka 2022 pôsobilo 29,5 tisíc právnických osôb, z toho bolo 24,2 tisíc podnikov zameraných na tvorbu zisku. Takmer tretina z nich podnikala v oblasti obchodu a priemyslu, 14,6 % v stavebníctve a 12 % v odborných vedeckých a technických činnostiach. Svoje podnikanie malo v Prešovskom kraji aj 64,1 tisíc fyzických osôb- podnikateľov,

z ktorých 60,8 tis. podnikalo na základe živnostenského zákona. Viac ako 38 % živnostníkov orientovalo svoju činnosť do stavebníctva, 17,7 % do priemyselnej výroby a 12,1 % do obchodu.

Z hľadiska tvorby HDP patrí Prešovský kraj v hodnotení ekonomického postavenia k menej výkonným regiónom Slovenska. V roku 2022 najväčší podiel na regionálnej hrubej pridanej hodnote viac ako 25% tvoril priemysel, cca 19% podiel tvoril obchod, doprava, ubytovanie a stravovanie, verejná správa, povinné sociálne zabezpečenie, zdravotníctvo a sociálna pomoc tvorili 17,5%.

Priemysel v kraji je rôznorodý. Zastúpený je kovospracujúcim, drevospracujúcim, potravinárskym, elektrotechnickým, strojárskym, chemickým, textilným a odevným priemyslom. Je koncentrovaný hlavne do okresných miest. Medzi najvýznamnejšie podniky v kraji patria Tatravagónka v Poprade, Lear Corporation Seating Slovakia v Prešove, Pivovar Šariš, TOPVAR, MECOM GROUP v Humennom, MILK-AGRO v Prešove, Nexis Fibers v Humennom, Bukóza Export-Import vo Vranove nad Topľou, Chemosvit folie vo Svite, Bukocel v Hencovciach a ďalšie.

Prešovský kraj patrí dlhodobo ku ekonomicky najslabším krajom, čiastočne z dôvodu, že kraj má prevažne vidiecky charakter. Na základe regionalizácie OECD patrí PSK medzi prevažne vidiecke regióny. V sídelnej štruktúre PSK, tak ako je to charakteristické pre celé územie SR, prevládajú malé obce do 1000 obyvateľov. Z hľadiska medzinárodnej dopravy významnú polohu v smere sever–juh, ale i východ–západ. Prechádza ním dôležitý hlavný slovenský severný cestný koridor Bratislava – Žilina – Poprad – Prešov – Košice, v smere sever – juh východný medzinárodný koridor Poľsko – Stará Ľubovňa – Prešov a Poľsko – Svidník - Prešov, ktorý pokračuje po spoločnej trase do Košíc a Maďarska. Železničné trate medzinárodného, resp. celoštátneho významu sú Žilina – Košice – Medzilaborce a Plaveč – Prešov – Košice. Verejnú autobusovú dopravu zabezpečujú široko rozvetvené linky autobusovej dopravy. Pre individuálnych motoristov slúži hustá sieť ciest rôznej kategórie s dĺžkou 3 186 km. Viac ako pätina slovenských diaľnic sa nachádza práve v Prešovskom kraji.

V roku 2022 sa v PK nachádzalo 539 materských škôl, 378 základných škôl, 38 gymnázií a 63 stredných odborných škôl. Z vysokých škôl v Prešove sídli Prešovská univerzita, a Fakulta výrobných technológií Technickej univerzity v Košiciach a Vysoká škola medzinárodného podnikania ISM Slovakia.

Zdravotná starostlivosť sa poskytovala v roku 2022 v 2 074 zdravotníckych zariadeniach, ktorých súčasťou bolo 17 nemocníc, 1 634 zariadení ambulantnej zdravotnej starostlivosti a 8 liečební. Územie kraja je kvôli vyhovujúcej geologickej stavbe veľmi bohaté na výskyt

minerálnych a termálnych vôd, čo sa odráža v množstve prameňov, ktorých je na území kraja cca 400. Zastúpené sú všetky známe typy minerálnych vôd (prírodné minerálne vody, prírodné liečivé vody a prírodné minerálne vody stolové, okrem rádioaktívnych, niektoré dokonca vo veľkých koncentráciách). Väčšinu týchto minerálnych prameňov využívajú miestni obyvatelia, niektoré z nich sa plnia do fliaš ako kvalitné minerálne, stolové, či liečivé vody. Patrí k nim najmä Ľubovnianska, Sulínka, Cigeľka, Salvator, či Baldovská. Sú považované za vzácny prírodný zdroj a bezpochyby sú ďalším predpokladom rozvoja územia. Sieť zariadení zdravotníckej starostlivosti dopĺňajú vyhľadávané kúpele. V súčasnosti sa nachádzajú na území kraja známe balneologické a klimatické kúpeľné komplexy. Balneologické kúpele zamerané na choroby pohybového a obehového ústrojenstva vznikali v blízkosti prameňov už v minulosti. Na území kraja nájdeme jedny z najstarších kúpeľov na Slovensku - Bardejovské kúpele. Známe sú však aj Kúpele Vyšné Ružbachy - známe najmä svojím prírodným výtvorom - travertínovým jazierkom- kráterom a Kúpele Červený kláštor – Smerdzonka, vhodné na kožné ochorenia

Klimatické kúpele nájdeme na území kraja najmä vo Vysokých Tatrách, kde je využité horské prostredie a jeho blahodarný vplyv na dýchacie cesty. Známe sú najmä kúpele Tatranská Polianka, Nový Smokovec, Tatranské Matliare, či Tatranská kotlina

Aj keď Prešovský kraj na základe ekonomických ukazovateľov patrí k zaostalejším regiónom Slovenska, nenasvedčuje tomu územie bohaté na prírodné, kultúrne a historické zdroje. Prírodné prostredie je relatívne málo narušené najmä v oblastiach s nízkou ekonomickou aktivitou, čo vytvára vhodné podmienky pre rozvoj CR. Turisticky zaujímavé a zároveň najnavštevovanejšie sú mestá Prešov, Bardejov, Kežmarok, Levoča, Stará Ľubovňa, ale aj región Vysokých Tatier, vrátane mesta Poprad. V PK je 5 galérií vrátane pobočiek a 29 múzeí, vrátane Múzea Andyho Warhola, v ktorom v súčasnosti prebieha rekonštrukcia.

V meste Prešov sídlia významné cirkevnosprávne inštitúcie gréckokatolíckej, pravoslávnej a evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku.

PK je v regionálnom porovnaní tretím najnavštevovanejším krajom.

3.3 Zhodnotenie súčasného stavu územia

Dôležitou súčasťou procesu prípravy strednodobého strategického dokumentu je procesný krok, v rámci ktorého spracovateľ sumarizuje a systemizuje získané dáta. Na základe systemizovaných dát následne vypracováva a predkladá výstup - hodnotenie súčasného stavu územia prostredníctvom využitia metódy analýzy silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození. Táto metóda je považovaná za jeden z dôležitých nástrojov strategického plánovania, je determinantom, určujúcim činiteľom v procese stanovenia podmienok ovplyvňujúcich rozvoj územia v strednodobom horizonte, v procese definovania strategickkej a programovej časti. SWOT analýza systemizuje, prioritizuje a precizuje údaje z dôveryhodných zdrojov, ktoré naznačujú možnosti využitia endogénneho potenciálu, prekážky, resp. bariéry v oblastiach s potenciálom rozvoja na jednej strane, a zároveň ponúkané možnosti/príležitosti rozvoja obce, ako aj ohrozenia rozvoja vonkajšími faktormi na strane druhej, na základe čoho je východiskom pre identifikáciu kľúčových potrieb a pre nastavenie udržateľnej politiky obce premietnutej do rozvojovej stratégie

ATRAKTÍVNA PROSPERUJÚCA OBEC

Silné stránky	Slabé stránky
- výhodná geografická poloha - severná hranica katastra obce s PL - nenarušené ŽP - dobré dopravné spojenie - katastrálnym územím obce prechádza cesta II. triedy napájajúca obec na cestu I. triedy v obci Hniezdne - katastrálne územie sa nachádza v pásme dobrej dopravnej dostupnosti do okresného mesta - VOD, bicyklom - kvalitné ekosystémové služby - moderný prístup k zvyšovaniu kvality životného prostredia - relatívne zachovalé životné prostredie z dôvodu nízkej industrializácie regiónu - jedinečný a dostupný prírodný a kultúrny potenciál -predpoklad pre rozvoj v oblasti CR - zachovaný vidiecky ráz územia - biodiverzita flóry a fauny - rozvoj ekoturizmu, pešej a cyklo turistiky - budovanie voľnočasovej infraštruktúry	- nedostatočné využitie online/digitálnych platforiem - nízka miera propagácie - nízka miera investícií do kvalitnej internetovej a digitálnej infraštruktúry - nedobudovaná cyklotrasa - nedostatočná voľnočasová infraštruktúra pre deti - nedobudovaná a nerekonštruovaná kanalizácia - nedostupnosť bytov pre nájomné bývanie - nedostatok bezpečnostných prvkov v obci (kamerový systém) - nepriaznivý sezónny faktor - nedostatočne zhodnotený jedinečný prírodný a kultúrny potenciál - odliv mladých za prácou a vzdelaním do väčších miest a zahraničia - negatívny trend demografického vývoja - starnutie obyvateľstva - pomerne vysoká záporná hodnota migračného salda - nedostatok pracovných príležitostí

- bohatá ponuka kultúrnych podujatí, festivalov a športových podujatí odrážajúcich folklór a tradície obce - výroba miestnych produktov - nízka MEN - cezhraničná spolupráca (spolupráca s Poľskom) - NKP/PO - kvalita a dostupnosť bývania - dostupnosť všetkých zdrojov energií – plyn, elektrina, zásobovanie pitnou vodou - ponuka a dostupnosť sociálnych služieb - denný stacionár - triedenie odpadu a správnom nakladaní s odpadmi - čiastočne rekonštruované lesné a poľné cesty - rekonštrukcia a modernizácia infraštruktúry podporujúcej rozvoj CR - budovanie udržateľného CR - manažment obce s dostatočnými skúsenosťami - obyvatelia otvorení novým myšlienkam - spolupráca verejného a podnikateľského sektora	- nízka diverzifikácia v ekonomických činnostiach - nízka miera inovácie a modernizácie služieb - absencia využitia obnoviteľných zdrojov energie -
Príležitosti	Ohrozenia
- blízkosť okresného mesta a potenciálnych zamestnávateľov - blízkosť Pieninského národného parku - prírodné jedinečnosti - blízkosť rieky Dunajec – splavovanie, rieky Poprad – rozvoj vodných športov - plánovaná výstavba úseku cyklistického chodníka - plánovaná cyklotrasa prechádzajúca obcou - potenciál pre oblasť cezhraničnej spolupráce - vytvorenie priaznivých podmienok pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu z národnej úrovne - možnosť podpory definovaných prioritných oblastí z EŠIF - možnosť podpory definovaných oblastí z iných finančných mechanizmov	- lepšia finančná motivácia mladých v zahraničí - nedostatočný záujem zo strany návštevníkov - nedostatok štátnych dotácií na skvalitnenie infraštruktúry vidieckeho cestovného ruchu - neochota podnikateľských subjektov investovať na území obce - znižovanie počtu SZČO a PO - neúspešnosť pri čerpaní finančných prostriedkov z iných finančných mechanizmov

3.4 Identifikácia potrieb a možných riešení

Identifikované potreby, chápané aj ako „rozvojové výzvy“, tvoria východisko pre prípravu ďalších častí dokumentu. V intenciách udržateľného využívania a zhodnocovania potenciálu územia s cieľom rozvoja územia sú definované potreby generujúce výzvy v nasledujúcich oblastiach:

➤ **Cestovný ruch, agroturizmus**

jeho vznik a udržateľnosť je podmienená existenciou ponuky vhodných prírodných a kultúrnych podmienok, kvalitnej technickej, environmentálnej, voľnočasovej infraštruktúry a infraštruktúry súvisiacej s komplexnými službami a určitým stupňom ekonomického, technického a sociálneho rozvoja. Jeho podstatou je ponuka rôznych voľnočasových aktivít a možnosti ubytovania sa v rodinách, vidieckych domoch, alebo v účelových komerčných ubytovacích zariadeniach. Mestský a vidiecky cestovný ruch a agroturizmus zhodnocujú prostredníctvom svojich produktov s vysokou pridanou hodnotou ekonomický potenciál mestskej a vidieckej krajiny, a to najmä vďaka jej prírodným, historickým a kultúrnym zdrojom, miestnym tradíciám, vďaka zdravému životnému prostrediu a miestnym produktom a službám, ktoré sú súčasťou identity regiónu.

➤ **Energetický potenciál**

Narastajúca teplota vedie k zmenám v rôznych ekosystémoch, vrátane negatívnych vplyvov na život človeka. Z hľadiska zachovania zdravých ekosystémov je jedným z najvýznamnejších environmentálnych problémov v súčasnosti zmena klímy, ktorá v dôsledku negatívnych ľudských činností spôsobuje neustále zvyšovanie koncentrácie skleníkových plynov v atmosfére. OZE prispievajú k ochrane životného prostredia a k diverzifikácii činností v oblasti poľnohospodárstva a priemyslu. Podporujú inovácie a rozvoj informačných technológií. Cieľom energetickej politiky SR je zvyšovanie podielu obnoviteľných zdrojov energie na výrobe elektriny a tepla.

➤ **Infraštruktúra rôznych typov**

Úroveň materiálne - technického zázemia pre vymedzené oblasti tvorí dostupnosť a kvalita relevantných infraštruktúr, napríklad dopravná, environmentálna, zelená alebo sociálna. Napojenie na verejný/obecný vodovod a vybudovaná kanalizácia patria k základným atribútom bývania v 21. storočí a najmä k základným hygienickým štandardom.

Identifikácia konkrétnych potrieb, východísk a možných riešení

1. Cílenými investíciami zabezpečiť kvalitnú technickú infraštruktúru.
2. Cílenými investíciami zabezpečiť kvalitnú environmentálnu infraštruktúru s cieľom zlepšenia odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd.
3. Zabezpečiť správne nakladanie s odpadom, znižovať množstvo biologicky rozložiteľných odpadov, sanácia skládok.
4. Chrániť, uchovávať, šíriť tradície, zvyky, folklór.
5. Chrániť, efektívne využívať a zhodnocovať prírodný a kultúrny potenciál
6. Preventívnymi opatreniami zamedziť odliv mladých ľudí.
7. Cílenými investíciami zabezpečiť kvalitnú infraštruktúru malých rozmerov, sociálnu infraštruktúru a infraštruktúru súvisiacu s CR a voľným časom.
8. Chrániť biologickú diverzitu, efektívne využívať pôdu, podporovať ekosystémový prístup, vrátane budovania zelenej infraštruktúry.
9. Zvyšovať energetickú efektívnosť budov vo vlastníctve obce s využitím OZE.

4 STRATEGICKÁ ČASŤ

Program rozvoja obce na obdobie 2024-2031 svojím zameraním vytvára podmienky pre udržateľný hospodársky, sociálny a územný rozvoj obce, s ohľadom na potenciál rozvoja, na zachovanie a zhodnotenie historického a kultúrneho dedičstva, bezpečnosť, ochranu prírody, a na dodržanie zásady rešpektovania medzinárodných záväzkov v oblasti životného prostredia. Strategická časť definuje „Politiku“ obce premietnutú do cieľa politiky, špecifického cieľa a priorít. Politika obce nadväzuje na víziu obce z obdobia 2015-2023. Definuje želaný stav na konci riešeného časového obdobia, ktorá je zároveň v koherencii s dokumentmi na regionálnej, národnej a nadnárodnej úrovni - dokumenty Európskej únie.

V súvislosti s inovatívnym prístupom ku tvorbe rozvojovej stratégie sú ciele politiky a špecifické ciele koncipované prierezovo a zároveň tematicky. Zohľadňujú identifikované potreby, potenciál, možnosti, špecifiká, ale aj možné ohrozenia.

V záujme dosahovania cieľov politiky a špecifických cieľov je nutné cielene smerovať intervencie do územia s vysokým rozvojovým potenciálom a zabezpečiť tak výkonnosť a rast konkurencieschopnosti a rozvoja miestnej ekonomiky s pozitívnym dopadom na zvýšenie kvality života obyvateľov.

Kvôli lepšej orientácii sú aj v strategickej časti cieľ politiky, priorita a špecifický cieľ definované na základe výstupov analytickej časti, vrátane analýzy vnútorného a vonkajšieho prostredia, identifikácie potrieb, spracované do prehľadných tabuliek.

POLITIKA 1

ATRAKTÍVNOSŤ – BEZPEČNOSŤ – PROSPERITA – DOSTUPNOSŤ

CIEĽ POLITIKY

BUDOVAŤ ODOLNÉ, UDRŽATEĽNÉ A KONKURENCIESCHOPNÉ ÚZEMIE.
PRE NASLEDUJÚCE GENERÁCIE ZACHOVAŤ JEDINEČNÉ TRADÍCIE A KVALITNÉ PRÍRODNÉ
PROSTREDIE A UDRŽATEĽNÉ HOSPODÁRSTVO

PRIORITA 1

ATRAKTÍVNA PROSPERUJÚCA OBEC

ŠPECIFICKÝ CIEĽ

**CIELENÝMI INVESTÍCIAMI ZABEZPEČIŤ OCHRANU ENDOGÉNNYCH ZDROJOV A PODPORIŤ
FLEXIBILITU A ADAPTABILITU V ICH VYUŽÍVANÍ BUDOVANÍM KVALITNEJ
INFRAŠTRUKTÚRY A POSKYTOVANÍM INOVATÍVNYCH SLUŽIEB**

5 PROGRAMOVÁ ČASŤ

Významnú rolu pri podpore rozvojových stimulov pre vidiecke oblasti bude i naďalej zohrávať verejná a štátna správa vyčlenením zdrojov na ich podporu, či už formou návratnej alebo nenávratnej pomoci, vytváraním regulačných mechanizmov, schém pomoci a podobne. Regionálny rozvoj stále viac závisí od schopnosti miestnej správy získavať prostriedky z viacerých zdrojov. Realizáciou projektových zámerov obec podporí udržateľný hospodársky, sociálny a územný rozvoj obce, podporí dosahovanie želaného stavu. Výsledkom procesu implementácie PRO bude vytvorenie prostredia priaznivého pre zvyšovanie výkonnosti miestnej ekonomiky a následne zvyšovanie výkonnosti ďalších dotknutých subjektov. V súlade s uplatnením princípu integrovaných územných investícií a integrovaného prístupu k územnému rozvoju je nástrojom pre dosahovanie definovaných cieľov realizácia opatrení transformovaných do konkrétnych projektových zámerov, a tým vytvoriť prostredie priaznivé pre zvyšovanie výkonnosti takých typov subjektov, ktorých aktivity v riešenom území prispievajú ku zvyšovaniu výkonnosti miestnej ekonomiky.

Všetky projektové zámery počas implementácie tohto dokumentu budú realizované v súlade s platnou legislatívou a s ohľadom na zákon 24/2006 o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako aj v súlade s nadradenou platnou legislatívou EK.

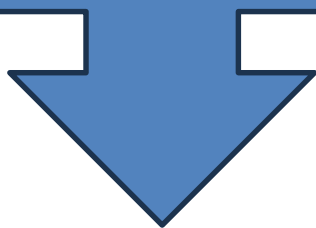
Opatrenia rozpracované do konkrétnych investičných zámerov, ktoré obec plánuje realizovať v období 2025-2031, navrhnuté na základe identifikovaných potrieb, východísk a možných riešení, sú kvôli lepšej prehľadnosti aj v programovej časti spracované v nasledujúcej tabuľke.

1P1.1 OPATRENIE

MODERNIZÁCIA, REKONŠTRUKCIA A VÝSTAVBA TI A EI, INFRAŠTRUKTÚRY BÝVANIA A OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI, AKO AJ INFRAŠTRUKTÚRY SÚVISIACEJ S ADAPTÁCIOU NA ZMENU KLÍMY, ZELENOU INFRAŠTRUKTÚROU A EKOSYSTÉMOVÝMI SLUŽBAMI.

MODERNIZÁCIA SLUŽIEB, DIGITALIZÁCIA, REKONŠTRUKCIA A VÝSTAVBA INFRAŠTR. SOCIÁLNEJ, ZDRAVOTNÍCKEJ, KULTÚRY A CR. ZDRAVÝ ŽIVOTNÝ ŠTÝL A AKTÍVNE TRÁVENIE VOĽNÉHO ČASU. BEZPEČNOSŤ.

1P1.1.1

Dokončenie cyklotrasy v smere Kamienka-Lacková

1P1.1.2

Výstavba bytového domu pre nájomné bývanie

1P1.1.3

Rekonštrukcia a modernizácia ZŠ s využitím OZE

1P1.1.4

Rekonštrukcia kanalizácie

1P1.1.5

Výstavba detského ihriska

1P1.1.6

Inštalácia kamerového systému

5.1 Špecifikácia a popis opatrení

V časti Špecifikácia a popis opatrení je načrtnutý výber a zameranie opatrení a konkrétne vymedzenie územných a tematických investícií – projektových zámerov.

Obec Kamienka implementáciou predkladaného strategického dokumentu okrem iného posilní koncepčný prístup k strategickému a územnému plánovaniu, zabezpečí nadväznosť plánovaných investícií zameraných územne a tematicky na politiku nadradených rozvojových dokumentov, podporí dosahovanie cieľa politiky

**BUDOVAŤ ODOLNÉ, UDRŽATEĽNÉ A KONKURENCIESCHOPNÉ ÚZEMIE.
PRE NASLEDUJÚCE GENERÁCIE ZACHOVAŤ JEDINEČNÉ TRADÍCIE A KVALITNÉ PRÍRODNÉ
PROSTREDIE.
BUDOVAŤ UDRŽATEĽNÉ HOSPODÁRSTVO**

Zameranie opatrení definovaných v tomto dokumente reaguje na potreby obce, ktoré vznikali v rámci jednotlivých oblastí už dlhšie obdobie. Cieľom predkladaného dokumentu je realizáciou opatrení podporiť rozvoj funkčných a udržateľných komunit, ktoré sa budú aktívne podieľať na rozvoji územia. Definované potreby sú odrazom nedostatkov, ktoré primárne z dôvodu nepostačujúcich finančných prostriedkov nemohli byť v období do roku 2024 riešené. V zmysle platnej legislatívy predstavujú štrukturálne fondy doplnkový zdroj financovania potrieb podporujúcich miestny a regionálny rozvoj. V priebehu implementácie tohto dokumentu budú všetky aktivity realizované v súlade s platnou legislatívou a s ohľadom na zákon č. 24/2006 o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

V prípade, že sa realizácia projektových zámerov bude dotýkať plôch priemyselnej výroby, podľa ustanovenia § 37 Vyhlášky MŽP SR č. 248/2023 Z. z. o požiadavkách na stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia o umiestňovaní zdrojov znečisťovania ovzdušia, budú PZ vypracované tak, aby boli dodržané zásady umiestňovania nových zdrojov znečisťovania ovzdušia, vrátane dodržania odporúčaných odstupových vzdialeností od už jestvujúcich zdrojov znečisťovania ovzdušia podľa Prílohy č. 10 vyhlášky. Zároveň budú zahrnuté všetky atribúty riešeného územia vo vzťahu k jeho súčasnému aj plánovanému využitiu, vrátane geomorfologického členenia a meteorologických podmienok.

V prípade realizácie PZ zasahujúcich do národných kultúrnych pamiatok (ďalej len „NKP“) budú NKP rešpektované a postup realizácie PZ bude v súlade s ustanoveniami zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.

V prípade výskytu potenciálnych a stabilizovaných zosuvov na riešenom území vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia budú posúdené a overené inžiniersko-geologickým prieskumom, keďže územia s výskytom aktívnych svahových deformácií nie sú vhodné pre stavebné účely.

V prípade výskytu stredného radónového rizika na riešenom území vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia budú posúdené podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 98/2018 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarovania pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

PRIORITA 1

ATRAKTÍVNA PROSPERUJÚCA OBEC

ŠPECIFICKÝ CIEĽ

CIELENÝMI INVESTÍCIAMI ZABEZPEČIŤ OCHRANU ENDOGÉNNYCH ZDROJOV A PODPORIŤ FLEXIBILITU A ADAPTABILITU V ICH VYUŽÍVANÍ BUDOVANÍM KVALITNEJ INFRAŠTRUKTÚRY A POSKYTOVANÍM INOVATÍVNYCH SLUŽIEB

V súlade so zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a výstavbe (stavebný zákon), ktorý upravuje podmienky výstavby a rekonštrukcie inžinierskych sietí vrátane kanalizácie, zákonom č. 364/2004 Z.z. o vodách, ktorý sa zaoberá ochranou vodných zdrojov, odvodom a likvidáciou odpadových vôd, ale aj v súlade s ďalšou platnou legislatívou, plánuje samospráva obce pristúpiť k rekonštrukcii a z toho vyplývajúcej modernizácii technickej/environmentálnej infraštruktúry - kanalizácie. Znížením rizika únikov odpadových vôd do povrchových a podzemných vôd samospráva od finančne náročnej investície očakáva zlepšenie kvality vody a ochrany životného prostredia, zvýšenie kapacity systému a lepšiu odvodňovaciu schopnosť, prevenciu pred haváriami, teda nižšie náklady na údržbu a opravy, a v neposlednom rade zvýšenie komfortu a hygieny pre obyvateľov. Budovanie kvalitnej infraštruktúry v oblasti odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd ako základnej environmentálnej služby má priamy vplyv na vytváranie vhodných podmienok pre investovanie a rozvoj podnikateľských aktivít, napríklad aj v oblasti cestovného ruchu, ktorého rozvoj je jednou z priorít samosprávy.

S cieľom zvýšenia atraktivity nájomného bývania a zefektívnenia čerpania podpory obstarávania nájomných bytov v súlade s novelou - zákon č. 358/2020 Z. z. Z, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 443/2010 Z. z. o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní v znení neskorších predpisov, zahrnula samospráva obce do akčného plánu projektových zámerov výstavbu bytového domu pre nájomné bývanie. Samospráva sa tým snaží o zlepšenie dostupnosti bývania, keďže nájomné bývanie umožňuje obciam zabezpečiť dostupné bývanie pre ľudí, ktorí si nemôžu dovoliť kúpu vlastného bytu alebo domu, čím pomáha riešiť problémy s bývaním, najmä pre mladé rodiny, seniorov alebo nízkopríjmové domácnosti. Komplementárne s globálnym cieľom štátnej bytovej politiky, ktorým je „postupné zvyšovanie celkovej úrovne bývania tak, aby bolo pre obyvateľstvo dostupné, a aby si každá domácnosť mohla zabezpečiť primerané bývanie“ zvýši kvalitu života znevýhodnených obyvateľov. Výstavbou nájomných bytov prispeje obec k uspokojovaniu sociálnych potrieb ľudí v nepriaznivej sociálnej situácii a zvýši dostupnosť bývania znevýhodneným domácnostiam. Nájomné bývanie je nástrojom na podporu sociálnej rovnosti, čím sa samospráva snaží znižovať riziko sociálnej exklúzie, odchod obyvateľov za prácou do iných, z tohto pohľadu lukratívnejších oblastí a na druhej strane dobré a dostupné nájomné bývanie môže prilákať nových obyvateľov, čo pomôže zvýšiť demografickú dynamiku a podporí rozvoj miestnej ekonomiky.

V súlade s viacerými právnymi predpismi a zákonmi, ktoré sa týkajú výstavby a zlepšovania cyklistickej infraštruktúry, ako aj podpory cyklistickej dopravy, samospráva obce zabezpečí zvýšenie bezpečnosti cyklistov, podporí udržateľnú dopravu, keďže cyklotrasy podporujú ekologickú dopravu, znižujú znečistenie ovzdušia a hlučnosť a prispievajú k zlepšeniu životného prostredia. Samospráva prispeje k vyššej atraktivite obce, pretože kvalitné cyklotrasy podporia záujem cykloturistov o zdravší životný štýl a podporia miestnu ekonomiku a cestovný ruch. Obec Kamienka z hľadiska prírodného potenciálu, z hľadiska svojho kultúrneho historického dedičstva, ako aj z hľadiska súčasného kultúrneho a spoločenského života, má podobne ako ďalšie obce ležiace na slovensko – poľskom pohraničí dostatočný potenciál predurčený pre rozvoj vidieckeho cestovného ruchu a agroturizmu, potenciál pre vznik a ponuku inovatívnych produktov v oblasti vidieckeho cestovného ruchu, ako aj dostatočný potenciál pre ponuku rôznych voľnočasových, najmä kultúrnych a športových aktivít. V rámci komplexného prístupu k rozvoju blízkeho vidieckeho územia vopred naplánovanými integrovanými investíciami do tematicky zameraných oblastí výrazne posilní a zvýši celkovú výkonnosť miestnej ekonomiky. V súčasnosti medzi rýchlo rozvíjajúce sa formy cestovného ruchu patrí cykloturistika. Príkladom sú najmä krajiny západnej, ale aj strednej Európy. Projekt

Európskej cyklistickej federácie EuroVelo, ktorý zahŕňa budovanie cykloturistických trás vo väčšine európskych krajín, dal podnet na rozvoj tejto nemotorovej dopravy. Cykloturistika je priaznivá k svojmu okoliu tým, že je ekologická, nezaťažuje hlukom, predstavuje voči prírodnému prostrediu nenáročný (aj finančne) a šetrný spôsob prepravy, podporuje aktívnu mladosť, aktívne starnutie a prispieva k zdravému spôsobu života. Cykloturistika ako jedna zo špecifických foriem cestovného ruchu je veľmi vhodný spôsob relaxu, trávenia voľného času a spoznávania prírodných a kultúrnych krás a historického dedičstva územia. Dôležitú úlohu pri riešení cyklotrás zohráva vybudovanie kvalitnej doplnkovej infraštruktúry. Samospráva dokončením cyklotrasy Kamienka – Lacková reaguje na existujúcu legislatívu SR, ktorá v rámci podpory rozvojových smerov v oblasti dopravy navrhuje kvôli zabezpečeniu rozvoja turizmu prepájanie cyklotrás, ako aj budovanie kvalitnej a na moderné trendy reagujúcej príslušnej technickej infraštruktúry. Reaguje aj na strategické dokumenty PSK, v ktorých je navrhnutá sieť cyklociest a cyklotrás PSK s cieľom znižovania podielu motorovej dopravy a zvyšovania podielu cyklistickej dopravy. Juhovýchodná časť zastavaného územia obce sa nachádza v pásme dopravnej dostupnosti od okresného mesta do 15 minút (pri rýchlosti 20km). Zvyšná časť intravilánu sa nachádza od v dopravnej dostupnosti okresného mesta do 30 minút (pri rýchlosti 20km). V dokumente Generel dopravnej infraštruktúry PSK - Nemotorová doprava a cykloturistika, je navrhovaná cyklotrasa z obce Kamienka do mesta Stará Ľubovňa (GDI PSK, Výkres nemotorovej dopravy a cykloturistiky, 2016). Prepojením plánovanej cyklotrasy s cykloturistickou trasou celoeurópskeho významu – EuroVelo 11 a regionálnymi cyklotrasami, prípadne turistickými chodníkmi prepájajúcimi významné turistické centrá regiónu, získa vidiecky priestor obce Kamienka viaceré benefity. EuroVelo 11 je jedna zo siete navrhnutých cyklotrás križujúcich celú Európu. Po dobudovaní plánovaných trás bude mať sieť dĺžku 65 500 kilometrov. EuroVelo 11 Nordkap – Atény, nazývaná aj ako Východoeurópska trasa, bude na svojej dĺžke cca 6 000 kilometrov prechádzať okolo fínskych jazier naprieč mestami Helsinky, Tallin, Tartu, Vilnius, Varšava, Krakov, Košice, Belehrad, Skopje, Thessaloniki až do Atén.

Zvýšiť kvalitu života obyvateľov sa samospráva snaží prostredníctvom vytvárania dostupných a funkčných priestorov s moderným interiérovým a outdoorovým vybavením zvyšujúcich kvalitu a ponuku vzdelávacích, spoločenských a športových podujatí. O pestrej palete spoločenských podujatí svedčia viaceré kultúrne a športové akcie organizované v obci. Mnohé z nich majú už dlhoročnú tradíciu. Obec je známa v blízkom aj vzdialenejšom okolí najmä prostredníctvom kultúrnych akcií, akými sú Folklórny festival Rusínov-Ukrajincov, Dni rusínskych zvykov a tradícií, krojová zábava, ale aj športových aktivít, ako napríklad

volejbalový turnaj o putovný pohár oslobodenia obce, furmanské preteky, DUBNE CUP, stolnotenisový turnaj, pochod na bežkách a Petro-Pavlovský futbalový turnaj.

S ohľadom na bezpečnosť, ochranu a podporu zdravia a rozvoja a zdravia detí zaradila obec do akčného plánu na roky 2025-2031 tiež výstavbu detského ihriska. Detské ihriská podporujú fyzický a sociálny rozvoj detí, zlepšujú ich motoriku, koordináciu a schopnosť pracovať v skupine a v komunite.

Obec plánuje v rámci investície do rekonštrukcie a modernizácie základnej školy s využitím obnoviteľných zdrojov energie využiť programy štátnej a európskej podpory ponúkajúce napríklad financovanie projektov na modernizáciu a zlepšenie energetickej efektívnosti budov, vrátane školských zariadení, s využitím OZE na miestnej úrovni. Samospráva obce tým podporí udržateľný rozvoj obce a prispeje k zachovaniu lepšieho životného prostredia pre budúce generácie.

Významnou devízou obce vo vzťahu nielen k obyvateľom, ale aj vo vzťahu k návštevníkom je účinná ochrana pred vandalizmom, kriminalitou, ochrana verejného poriadku, majetku, bezpečnosti, zdravia, života a majetku. V rámci integrovaných investícií podporujúcich bezpečnosť obyvateľov a návštevníkov zrealizuje obec inštaláciu kamerového systému.

1P1.1 Opatrenie

Modernizácia, rekonštrukcia a výstavba TI a EI, infraštruktúry bývania a občianskej vybavenosti, ako aj infraštruktúry súvisiacej s adaptáciou na zmenu klímy, zelenou infraštruktúrou a ekosystémovými službami. Modernizácia služieb, digitalizácia, rekonštrukcia a výstavba infraštruktúry sociálnej, zdravotníckej, kultúry a CR. Zdravý životný štýl a aktívne trávenie voľného času. Bezpečnosť.

Projektové zámery/investičné aktivity

1P1.1.1: Dokončenie cyklotrasy v smere Kamienka-Lacková

1P1.1.2: Výstavba bytového domu pre nájomné bývanie

1P1.1.3: Rekonštrukcia a modernizácia ZŠ s využitím OZE

1P1.1.4: Rekonštrukcia kanalizácie

1P1.1.5: Výstavba detského ihriska

1P1.1.6: Inštalácia kamerového systém

**Program rozvoja obce Kamienka
na obdobie 2025-2031**

5.2 Projektové zámery

	Názov obce / mesta	Opatrenie	Názov projektového zámeru /PZ)	Oblasť, na ktorú je PZ orientovaný	Stav pripravenosti projektového zámeru	Predpokladaný termín realizácie (od - do)	Predpokladané náklady (EUR)	Zdroj
1.	Obec Kamienka	<i>Modernizácia, rekonštrukcia a výstavba TI a EI, infraštruktúry bývania a občianskej vybavenosti, ako aj infraštruktúry súvisiacej s adaptáciou na zmenu klímy, zelenou infraštruktúrou a ekosystémovými službami.</i> <i>Modernizácia služieb, digitalizácia, rekonštrukcia a výstavba infraštr. sociálnej, zdravotníckej, kultúry a CR. Zdravý životný štýl a aktívne trávenie voľného času. Bezpečnosť.</i>	Dokončenie cyklotrasy v smere Kamienka-Lacková	TI	Spracovaná PD	2025-2031	350 000,00	EŠIF, iné FM, vlastné zdroje
2.	Obec Kamienka		Výstavba bytového domu pre nájomné bývanie	TI	Spracovaná PD	2025-2031	970 000,00	EŠIF, iné FM, vlastné zdroje
3.	Obec Kamienka		Rekonštrukcia a modernizácia ZŠ s využitím OZE	EI	V štádiu úvah	2025-2031	300 000,00	EŠIF, iné FM, vlastné zdroje
4.	Obec Kamienka		Rekonštrukcia kanalizácie	TI	Spracovaná PD	2025-2031	100 000 000,00	EŠIF, iné FM, vlastné zdroje
5.	Obec Kamienka		Výstavba detského ihriska	TI	V štádiu úvah	2025-2031	20 000,00	EŠIF, iné FM, vlastné zdroje
6.	Obec Kamienka		Inštalácia kamerového systému	TI	Spracovaná PD	2025-2031	20 000,00	EŠIF, iné FM, vlastné zdroje

5.3 Projektové zámery so spracovanou projektovou dokumentáciou

ATRAKTÍVNA PROSPERUJÚCA OBEC					
1P1.1.1 Dokončenie cyklotrasy v smere Kamienka-Lacková					
Základné údaje					
Garant:	Samospráva				
Kontaktná osoba	Starosta/poverená osoba				
Začatie a ukončenie projektu	2025-2031				
Súčasný stav projektu	Spracovaná PD				
Stav pred realizáciou	Nedokončená cyklotrasa				
Cieľ	Cieľenými investíciami zabezpečiť ochranu endogénnych zdrojov a podporiť flexibilitu a adaptabilitu v ich využívaní budovaním kvalitnej Infraštruktúry a poskytovaním inovatívnych služieb				
Výstup	Nový úsek cyklotrasy				
Výsledok	Lepšia a ekologická dostupnosť				
Dopad	Atraktívnejšie prostredie aj pre podnikateľské činnosti				
Realizácia projektu					
Fáza /míľnik			Predpokladaný termín		
Prípravná fáza (podľa potreby – projektová dokumentácia, stavebné povolenie, a iné)			2026		
Príprava a podanie žiadosti o NFP			2026-2031		
Verejné obstarávanie a odpis zmluvy			2026-2031		
Realizácia projektu / kolaudácia			2026-2031		
Financovanie projektu					
Druh výdavku	Náklady spolu v €	Zdroje financovania			
		EU	SR	Obec	Iné
Prípravná fáza	-				
Verejné obstarávanie	-				
Realizácia	350 000,00	x	x	x	x
Spolu	350 000,00	x	x	x	x

ATRAKTÍVNA PROSPERUJÚCA OBEC					
1P1.1.2 Výstavba bytového domu pre nájomné bývanie					
Základné údaje					
Garant:	Samospráva				
Kontaktná osoba	Starosta/poverená osoba				
Začatie a ukončenie projektu	2025-2031				
Súčasný stav projektu	Spracovaná PD				
Stav pred realizáciou	Nedostatok bytov				
Cieľ	Cieľenými investíciami zabezpečiť ochranu endogénnych zdrojov a podporiť flexibilitu a adaptabilitu v ich využívaní budovaním kvalitnej infraštruktúry a poskytovaním inovatívnych služieb				
Výstup	Bytový dom				
Výsledok	Lepšia dostupnosť nájomného bývania				
Dopad	Priaznivejšie prostredie pre znevýhodnené osoby				
Realizácia projektu					
Fáza /míľnik			Predpokladaný termín		
Prípravná fáza (podľa potreby – projektová dokumentácia, stavebné povolenie, a iné)			2025		
Príprava a podanie žiadosti o NFP			2026-2031		
Verejné obstarávanie a odpis zmluvy			2026-2031		
Realizácia projektu / kolaudácia			2026-2031		
Financovanie projektu					
Druh výdavku	Náklady spolu v €	Zdroje financovania			
		EU	SR	Obec	Iné
Prípravná fáza	-				
Verejné obstarávanie	-				
Realizácia	970 000,00	x	x	x	x
Spolu	970 000,00	x	x	x	x

ATRAKTÍVNA PROSPERUJÚCA OBEC					
1P1.1.4 Rekonštrukcia kanalizácie					
Základné údaje					
Garant:		Samospráva			
Kontaktná osoba		Starosta/poverená osoba			
Začatie a ukončenie projektu		2025-2031			
Súčasný stav projektu		Spracovaná PD			
Stav pred realizáciou		Zastaralý technický stav			
Cieľ		Cieľenými investíciami zabezpečiť ochranu endogénnych zdrojov a podporiť flexibilitu a adaptabilitu v ich využívaní budovaním kvalitnej infraštruktúry a poskytovaním inovatívnych služieb			
Výstup		Rekonštruovaná a modernizovaná kanalizácia			
Výsledok		Ochrana vodných zdrojov			
Dopad		Atraktívnejšie ekologické prostredie. Kvalitné ekosystémové služby.			
Realizácia projektu					
Fáza /míľnik			Predpokladaný termín		
Prípravná fáza (podľa potreby – projektová dokumentácia, stavebné povolenie, a iné)			2025		
Príprava a podanie žiadosti o NFP			2026-2031		
Verejné obstarávanie a odpis zmluvy			2026-2031		
Realizácia projektu / kolaudácia			2026-2031		
Financovanie projektu					
Druh výdavku	Náklady spolu v €	Zdroje financovania			
		EU	SR	Obec	Iné
Prípravná fáza	-				
Verejné obstarávanie	-				
Realizácia	1 000 000,00	x	x	x	x
Spolu	1 000 000,00	x	x	x	x

ATRAKTÍVNA PROSPERUJÚCA OBEC					
1P1.1.6 Inštalácia kamerového systému					
Základné údaje					
Garant:		Samospráva			
Kontaktná osoba		Starosta/poverená osoba			
Začatie a ukončenie projektu		2025-2031			
Súčasný stav projektu		Spracované PD			
Stav pred realizáciou		Nedostatočná prevencia pred patologickými javmi			
Cieľ		Cieľnými investíciami zabezpečiť ochranu endogénnych zdrojov a podporiť flexibilitu a adaptabilitu v ich využívaní budovaním kvalitnej Infraštruktúry a poskytovaním inovatívnych služieb			
Výstup		Inštalovaný kamerový systém			
Výsledok		Vyššia bezpečnosť obyvateľov a návštevníkov			
Dopad		Atraktívnejšie prostredie			
Realizácia projektu					
Fáza /míľnik			Predpokladaný termín		
Prípravná fáza (podľa potreby – projektová dokumentácia, stavebné povolenie, a iné)			2025		
Príprava a podanie žiadosti o NFP			2026-2031		
Verejné obstarávanie a odpis zmluvy			2026-2031		
Realizácia projektu / kolaudácia			2026-2031		
Financovanie projektu					
Druh výdavku	Náklady spolu v €	Zdroje financovania			
		EU	SR	Obec	Iné
Prípravná fáza	-				
Verejné obstarávanie	-				
Realizácia	20 000,00	x	x	x	x
Spolu	20 000,00	x	x	x	x

5.4 Merateľné ukazovatele

Pre monitorovanie napĺňania jednotlivých cieľov a opatrení v rámci stanovených priorít boli zvolené ukazovatele výstupu. Ide o konkrétne produkty - výsledky jednotlivých aktivít definovaných v akčnom pláne. Výstupy nevedú ku kvalitatívnemu posudzovaniu. Indikátory výstupov sú merané vo fyzikálnych jednotkách ako je počet, kus, m, m², a pod.

Pre monitorovanie napĺňania jednotlivých cieľov a opatrení v rámci stanovených priorít boli zvolené aj ukazovatele výsledku. Indikátory výsledku sú základným prostriedkom pre monitorovanie pokroku implementácie a hodnotenie dosiahnutia cieľov.

ATRAKTÍVNA PROSPERUJÚCA OBEC				
Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota
			Rok 2015	Rok 2023
Modernizácia, rekonštrukcia a výstavba TI a EI, infraštruktúry bývania a občianskej vybavenosti, ako aj infraštruktúry súvisiacej s adaptáciou na zmenu klímy, zelenou infraštruktúrou a ekosystémovými službami. Modernizácia služieb, digitalizácia, rekonštrukcia a výstavba infraštruktúry sociálnej, zdravotníckej, kultúry a cestovného ruchu. Zdravý životný štýl a aktívne trávenie voľného času. Bezpečnosť.				
Dokončenie cyklotrasy v smere Kamienka-Lacková				
výstup	Dĺžka novej cyklotrasy	m	0	
Výstavba bytového domu pre nájomné bývanie				
výstup	Počet bytových jednotiek	počet	0	12
Rekonštrukcia a modernizácia ZŠ s využitím OZE				
výstup	Zrekonštruovaná budova	m2/kWp	0	
Rekonštrukcia kanalizácie				
výsledok	Počet obyvateľov využívajúcich rekonštruovanú kanalizáciu	EO	0	
Výstavba detského ihriska				
výsledok	Počet obyvateľov využívajúcich detské ihrisko	m²	0	
Inštalácia kamerového systému				
výsledok	Počet obyvateľov využívajúcich vytvorený bezpečnostný prvok	EO	0	

6 REALIZAČNÁ ČASŤ

6.1 Implementácia PRO

Obec bude v procese realizácie dokumentu postupovať v zmysle zákona č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov. Partnermi v tomto procese môžu byť všetci dotknutí obyvatelia, zamestnávateľia, ako aj podnikateľské subjekty, ktorí prejavia záujem prispieť k rozvoju miestnej ekonomiky, a sú relevantnými hráčmi na poli regionálneho rozvoja.

6.2 Komunikačná stratégia a koordinácia

Počas vypracovávania strategického dokumentu zabezpečoval koordináciu prípravy a vypracovania dokumentu starosta obce v spolupráci s externou spoločnosťou. Príprava jednotlivých odborných častí dokumentu bola zabezpečená expertmi v oblasti projektového manažmentu a z odborných zdrojov.

1. Koordinácia procesu prípravy a spracovania
2. Pracovné stretnutia
3. Elektronická komunikácia
4. Poskytnutie informácie o príprave dokumentu na webovej stránke obce a dotknutých subjektov
5. Zaslание pripomienok ku pripravovanému dokumentu v súlade so zákonom 24/2006 Z.z. a ich zohľadnenie v procese implementácie dokumentu
6. Poskytovanie informácií v procese implementácie projektových zámerov v závislosti od požiadaviek a vo vzťahu k dotknutým cieľovým skupinám v súkromnom a verejnom sektore

6.3 Systém monitorovania a hodnotenia

Cieľom monitorovacích a hodnotiacich aktivít bude sledovať napĺňanie definovaných cieľov prostredníctvom ukazovateľov a sledovať prínos cielene umiestnených investícií k rozvoju miestnej ekonomiky a rastu jej konkurencieschopnosti. Sledované monitorovacie ukazovatele sa porovnávajú v každej správe - počiatočný a konečný stav. Všetky ukazovatele sú východiskom pri priebežnom posudzovaní vplyvov stratégie na rozvoj územia. Monitorovacie ukazovatele budú sledované na základe údajov z priebežne realizovaných alebo ukončených projektov. Ich zber bude zabezpečovať osoba poverená zastupiteľstvom obce v súlade s uznesením obecného zastupiteľstva.

Cieľom merateľných ukazovateľov je sledovať, ako prostredníctvom udržateľného a efektívneho využívania endogénnych zdrojov s ohľadom na ich ochranu dochádza k rozvoju miestnej ekonomiky, rastu jej konkurencieschopnosti, a tým ku zvyšovaniu spokojnosti a kvality života obyvateľov v obci.

Sú členené na:

- a) ukazovatele výstupov - kvantitatívne hodnotia nastávajúcu zmenu
- b) ukazovatele výsledkov - kvalitatívne hodnotia nastávajúcu zmenu
- c) ukazovatele dopadu – predpokladajú kvantitatívnu zmenu na širšie územie do budúcnosti (ukazovatele dopadu zahŕňa časť 5.3 Projektové zámery so spracovanou štúdiou)

6.4 Akčný plán na obdobie 2025-2031

ATRAKTÍVNA PROSPERUJÚCA OBEC						
Projektový zámer	Termín (rok/roky)	Zdroj financovania				Realizácia PZ viazaná na
		EÚ	SR	Obec	Iné	
1P1.1 Opatrenie Modernizácia, rekonštrukcia a výstavba TI a EI, infraštruktúry bývania a občianskej vybavenosti, ako aj infraštruktúry súvisiacej s adaptáciou na zmenu klímy, zelenou infraštruktúrou a ekosystémovými službami. Modernizácia služieb, digitalizácia, rekonštrukcia a výstavba infraštruktúry sociálnej, zdravotníckej, kultúry a CR. Zdravý životný štýl a aktívne trávenie voľného času. Bezpečnosť.						
1P1.1.1: Dokončenie cyklotrasy v smere Kamienka-Lacková	2025-2031	X	X	X	X	získania finančných prostriedkov
1P1.1.2: Výstavba bytového domu pre nájomné bývanie	2025-2031	X	X	X	X	získania finančných prostriedkov
1P1.1.3: Rekonštrukcia a modernizácia ZŠ s využitím OZE	2025-2031	X	X	X	X	získania finančných prostriedkov
1P1.1.4: Rekonštrukcia kanalizácie	2025-2031	X	X	X	X	získania finančných prostriedkov
1P1.1.5: Výstavba detského ihriska	2025-2031	X	X	X	X	získania finančných prostriedkov
1P1.1.6 Inštalácia kamerového systému	2025-2031	X	X	X	X	získania finančných prostriedkov

7 FINANČNÁ ČASŤ

V zmysle zákona č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov „základom finančného hospodárenia obce je rozpočet obce, ktorý sa zostavuje na obdobie jedného kalendárneho roka. Postavenie rozpočtu obce, jeho tvorbu a obsah, pravidlá rozpočtového hospodárenia, tvorbu a použitie mimorozpočtových zdrojov, spôsob finančného vyrovňovania medzi obcami, vzťahy k štátnemu rozpočtu a k rozpočtu samosprávneho kraja ustanovuje osobitný zákon. Obec financuje svoje potreby predovšetkým z vlastných príjmov, dotácií zo štátneho rozpočtu, ale aj z ďalších zdrojov. Môže na plnenie svojich úloh použiť nenávratné finančné prostriedky, návratné zdroje financovania a prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov. Na plnenie rozvojového programu obce alebo na plnenie inej úlohy, na ktorej má štát záujem, možno obci poskytnúť štátnu dotáciu. Obec si môže na plnenie svojich úloh zriadiť mimorozpočtové peňažné fondy. Pri umiestňovaní investícií bude obec postupovať v súlade so zákonom. (Zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov)

Samospráva sa v programovom období 2021-2027 bude uchádzať o nenávratné finančné príspevky z EŠIF, štátneho rozpočtu. Obec sa bude uchádzať aj o štátne dotácie, o zdroje z rôznych dostupných finančných mechanizmov, aj v rámci cezhraničnej a nadnárodnej spolupráce.

Zdroje financovania budú do príslušných častí finančného plánu dopĺňané priebežne počas monitorovacích období.

7.1 Finančný plán

Opatrenie	Projektový zámer	Termín realizácie projektu	Náklady spolu EUR	Zdroje financovania				
				EÚ	Štátny rozpočet	Rozpočet obce	Úverové zdroje	Iné
Prioritná oblasť SOCIÁLNA								
1P1.1 Opatrenie Modernizácia, rekonštrukcia a výstavba TI a EI, infraštruktúry bývania a občianskej vybavenosti, ako aj infraštruktúry súvisiacej s adaptáciou na zmenu klímy, zelenou infraštruktúrou a ekosystémovými službami. Modernizácia služieb, digitalizácia, rekonštrukcia a výstavba infraštruktúry sociálnej, zdravotníckej, kultúry a CR. Zdravý životný štýl a aktívne trávenie voľného času. Bezpečnosť.	1P1.1.1: Dokončenie cyklotrasy v smere Kamienka-Lacková	2025-2031	350 000,00 €	x	x	x		x
	1P1.1.2: Výstavba bytového domu pre nájomné bývanie	2025-2031	970 000,00 €	x	x	x		x
	1P1.1.3: Rekonštrukcia a modernizácia ZŠ s využitím OZE	2025-2031	300 000,00 €	x	x	x		x
	1P1.1.4: Rekonštrukcia kanalizácie	2025-2031	1 000 000,00 €	x	x	x		x
	1P1.1.5: Výstavba detského ihriska	2025-2031	20 000,00 €	x	x	x		x
	1P1.1.5: Inštalácia kamerového systému	2025-2031	20 000,00 €	x	x	x		x
Spolu			2 660 000,00 €	x	x	x		

8 ZÁVER

Strednodobý plánovací dokument Program rozvoja obce predstavuje politiku a ciele obce definované na obdobie 2025-2031.

Ciele a priority boli stanovené na základe odborných analýz a identifikovaných potrieb, východísk a možných riešení s cieľom vytvoriť podmienky pre zvyšovanie kvality života obyvateľov, a to prostredníctvom cielene nasmerovaných intervencií do definovaných oblastí rozvoja, a zabezpečiť tak rozvoj miestnej ekonomiky a rast konkurencieschopnosti.

V procese implementácie dôjde k realizácii projektových zámerov, prioritne podporujúcich využívanie endogénnych zdrojov, zameraných na dosiahnutie zdravého sociálno-ekonomického prostredia, zvýšenie kvality života obyvateľov, zvýšenie atraktivity obce pre jej obyvateľov, podnikateľov, potenciálnych investorov a návštevníkov.

Implementácia programu rozvoja obce bude priebežne monitorovaná a hodnotená na základe výstupov a výsledkov realizovaných intervencií.

Program rozvoja obce implementáciou jednotlivých projektových zámerov prispeje k plneniu cieľov národných a nadnárodných politík.

9 POUŽITÉ ZDROJE

1. Agenda inteligentného rozvoja miest a regiónov a Akčný plán na roky 2023-2026
2. Bytová politika SR do roku 2030
3. Generel nadregionálneho územného systému ekologickej stability (GNÚSES)
4. Integrovaná územná stratégia PSK
5. Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021-2030
6. Integrovaný regionálny operačný program
7. Koncepcia dopravy vo verejnom záujme pre Prešovský samosprávny kraj, Územná prognóza, zadanie, návrh 2015
8. Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 v znení KURS 2011 – Zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001
9. Koncepcia športu 2022-2026, 2021
10. Koncepcia územného rozvoja Slovenska
11. Metodika tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja, 2020
12. Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030
13. Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja SR
14. Národná stratégia regionálneho rozvoja SR
15. Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014-2020
16. Návrh aktualizácie Integrovaného národného energetického a klimatického
17. Nový akčný plán EÚ pre obehové hospodárstvo, 2020
18. Nízkouhlíková stratégia rozvoja SR do roku 2030 s výhľadom do roku 2050
19. Plán obnovy a odolnosti SR
20. Plán udržateľnej mobility PSK
21. Plán rozvoja verejných kanalizácií pre územie Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027
22. Politika súdržnosti EÚ pre obdobie 2014 - 2020
23. Program Slovensko
24. Program rozvoja vidieka PSK
25. Program predchádzania vzniku odpadu SR na roky 2019-2025
26. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na obdobie 2021– 2030, Integrovaná územná stratégia PSK (2021-2027)
27. Stratégia Európa 2020
28. Stratégia, zásady a priority štátnej environmentálnej politiky
29. Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy
30. Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020
31. Správa o lesnom hospodárstve v Slovenskej republike za rok 2014 ZELENÁ SPRÁVA
32. Štatistický úrad SR
33. Štátny vzdelávací program ISCED 0 – predprimárne vzdelávanie
34. Územný systém ekologickej stability (ÚSES)
35. Zákon č. 311/2023 Z. z. Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov

36. Zákon č. 345/2023 Z. z. Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov
37. Zákon o posudzovaní vplyvov na životné prostredie č. 24/2006 Z. z v znení neskorších
38. a predpisov
39. Zelenšie Slovensko - Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030
40. <https://www.forestportal.sk/les-pre-verejnost/informacie-o-lesoch/klimaticke-zmeny-2/>
41. Atlas krajiny Slovenskej republiky. 1. vydanie. MŽP SR, SAŽP, 2002 (**Geomorfologické jednotky** - Mazúr, E., Lukniš M., **Pôdy** - Rudolf Šály, Bohumil Šurina, **Klimatické oblasti** Milan Lapin, Pavel Faško, Marián Melo, Pavel Šťastný, Ján Tomlain)
42. <https://www.po-kraj.sk/sk/samosprava/vyzvy-granty/programove-obdobie-2021-2027/>
43. Rada EÚ (<https://www.europa.eu/sk/policies>)

10 PRÍLOHY

- 1. Vyhodnotenie realizácie aktivít definovaných v PHSR obce Kamienka na obdobie 2015-2023**

**Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kamienka
na obdobie 2015 - 2023**

Názov obce	Názov	Termín realizácie (od - do)	Realizované náklady v €	Financovanie		Realizované aktivity (áno/nie/čiastočne)
Kamienka	Novostavba cyklotrasy Hniezdne – Kamienka – Lacková s asfaltovým povrchom	2017 - 2023	600 000,00	EŠIF		Nie
Kamienka	Vybudovanie relaxačno-oddychových zón s náučnými chodníkmi	2016 - 2020	70 000,00	dotácie		Čiastočne
Kamienka	Oprava a rekonštrukcia poľných a lesných ciest	2017 - 2022	200 000,00	EŠIF		Nie
Kamienka	Rekonštrukcia budovy materskej školy na Dom sociálnej starostlivosti	2018 - 2022	1 000 000,00	EŠIF		Áno
Kamienka	Rekonštrukcia a rozšírenie telocvične	2017 - 2021	230 000,00	EŠIF		Áno
Kamienka	Interiérové vybavenie budov	2017 - 2022	500 000,00	EŠIF		Čiastočne
Kamienka	Rekonštrukcia chodníkov	2016 - 2021	120 000,00	EŠIF	Realizuje sa prvá etapa rekonštrukcie	Čiastočne
Kamienka	Oprava a rekonštrukcia miestnych komunikácií	2018 - 2024	150 000,00	EŠIF		Čiastočne
Kamienka	Rekonštrukcia verejných rozvodov (elektrina, telekomunikačné siete, vodovod)	2018 - 2023	2 000 000,00	EŠIF		Nie
Kamienka	Oprava verejného osvetlenia a obecného rozhlasu	2017 - 2018	65 000,00	EŠIF	Obec je v jednaní s VSE	Áno
Kamienka	Obchvat obce Kamienka	2018 - 2025	10 000 000,00	EŠIF		Nie
Kamienka	Rozšírenie IBV + TV	2018 - 2023	1 000 000,00	EŠIF		NIE
Kamienka	Nájomné bytové domy	2018 - 2023	2 000 000,00	EŠIF		Nie
Kamienka	Rekonštrukcia prirodzeného centra obce	2017 - 2020	200 000,00	EŠIF		Nie
Kamienka	Dokončenie kanalizácie obce	2017 - 2021	52 000,00	EŠIF		Áno

**Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Kamienka
na obdobie 2015 - 2023**

